

## References Transliterated from Cyrillic into Latin Alphabet

- A. V. Balukh. "Shipinskaya zemlya": the origins and the destiny.
- AIZR 1846. *Akty, otnosyashchiesya k istorii Zapadnoy Rossii*. T. 1: 1340—1506 gg. Sankt-Peterburg: b. i.
- Balukh O. 2008. Istoria pivnichnoy chastini Bukovini u konteksti moldavsko-polskikh viyskovo politichnikh vidnosin za chasiv Oleksandra I Dobrogo (1400—1432 rr.). *Pitannya istorii Ukraini*. T. 11, 175—181.
- Balukh O. V. 2008. Osoblivosti polskogo syuzerentetu nad Moldavieyu ta viyskovo politichne stanovishche ii pivnichnikh volostey u period knyazivskikh mizhusobits 30—50 kh rokiv XV st. *Sumska Starovina XXIV*, 37—48.
- Balukh O. 2008. Perekhid «Shipinskoy zemli» pid vladu moldavskikh voevod u drugiy polovini 70 kh — 90 kh rr. XIV st. *Bukovinskiy zhurnal* 2, 150—157.
- Balukh O. 2008. «Shipinska zemlya» ta bitva za «Plonini» 1359 roku. «*Rozvitok naukovoy dumki — 2008*» 1, 4—6.
- BIN 1998. *Bukovina: istorichniy naris*. Botushanskiy V. M. (otv. red.). Chernivtsi: Zelena Bukovina.
- Bodnaryuk B. M., Masan O. M. 2000. Shipinska zemlya v mizhnarodnikh dogovorakh kintsya XIV — pershoi polovini XV st. *Pitannya istorii Ukraini* 4, 221—237.
- Bodnaryuk B., Chuchko M. 2007. Etnodemografichni protsesi na Bukovini v XV — ostanni chverti XVIII st.: zagalni tendentsii ta osoblivosti rozvitku (III). *Pitannya starodavnyoy ta serednyovichnoy istorii, arkeologii i etnologii* 2, 62—69.
- Bolovan I., Pop I. A. 2005. *Istoria Rumynii*. Moskva: Ves mir.
- Chuchko M. K. 2008. "I vzyat Boga na pomoshch": sotsialno-religiyiniy chinnik v zhitti pravoslavnoho naseleण्या pivnichnikh volostey Moldavskogo voevodstva ta avstriyskoy Bukovini (epokha piznyogo serednyovichchya ta novogo chasu). Chernivtsi: Knigi-XXI.
- Fischer E. 2000. Topografichniy opis naselenikh punktiv. *Zelena Bukovina. Seria «Istoria i krakoznavstvo»* 1—2, 81—201.
- Grabovetskiy V. 1997. *Naris istorii Galicha: Z naydavnishikh chasiv do pochatku XX st.* Galich: Raydrukarnya.
- Gramoti XIV st.* 1974. Peshchak M. (otv. red.). Kyiv: Naukova dumka.
- Grushevskiy M. S. 1993, 1994. *Istoria Ukraini-Rusi: V 11 t., 12 kn.* T. 4, 6. Kyiv: Naukova dumka.
- IM 1987. *Istoria Moldavskoy SSR*. V 6 ti t. T. 1. Kishinev: Cartea moldoveneasca.
- IMSSR 1965. *Istoria Moldavskoy SSR. S drevneyshikh vremen do 1917 g.* V 2-kh t. T. 1. Kishinev: Cartea moldoveneasca.
- IS 1965. *Istoricheskie svyazi narodov SSSR i Rumynii v XV — nachale XVIII v.: Dokumenty i materialy*. V 3-kh t. T. 1. Moskva: Nauka.
- Keindl R. F. 2005. *Istoria Chernivtsiv vid naydavnishikh chasiv do syogodennya*. Chernivtsi: Zelena Bukovina.
- KhIN 2002. Dobrzanskiy O., Makar Yu., Masan O. Khotinshchina: istorichniy naris. Chernivtsi: Molodiy bukovinets.
- Korduba M. 1906. Moldavsko-polska granitsya na Pokuty do smerti Stefana Velikogo. *Naukoviy zbirnik prisvyacheniy profesorovi Mikhaylovi Grushevskomu*, 158—184.
- Masan O. 2005. Bukovina yak obyekt mizhnarodnikh vidnosin z davnikh chasiv do 1774 r. In: Botushanskiy V. M. (otv. red.). *Bukovina v konteksti evropeyskikh mizhnarodnikh vidnosin (z davnikh chasiv do seredini XX st.)*. Chernivtsi: Ruta, 9—168.
- Masan O. 2006. Serednyovichniy Tsetsin v istoriografii XIX — pochatku XXI st. *Pitannya istorii Ukraini* 9, 128—132.
- Masan O. 2006. Chernivtsi: persha pisemna zgakda na tli istorii mista v XV — na pochatku XVI st. *Bukovinskiy zhurnal* 2, 63—74.
- Masan O., Fedoruk A. 2003. Rusko-moldavskiy zagin v bitvi pid Grunwaldom (z istorii mizhnarodnikh zvyazkiv naseleण्या Bukovini na pochatku XV st.). *Pitannya starodavnyoy ta serednyovichnoy istorii, arkeologii i etnologii* 2, 59—67.
- Masan O. M. 1993. Shipinska zemlya: peredistoriya, ustriy ta status. *Visnik Tsentru bukovinstva* 1, 24—35.
- Novosivskiy I. M. 1956. Bukovina v mizhnarodnikh dogovorakh. In: Kvitkovskiy F. (otv. red.). *Bukovina — ii minule i suchasne*. Parizh; Philadelphia; Detroit: Zelena Bukovina, 849—869.
- OVIMK 1987. *Ocherki vneshnepoliticheskoy istorii Moldavskogo knyazhestva (poslednyaya chetvert XIV — nachalo XIX v.)*. In: Dragnev D. M. (otv. red.). Kishinev: Stiinta.
- Parasca P. F. 1981. K voprosu o moldavsko-polskikh ot-nosheniyakh kontsa XIV — pervoy treti XV v. (O zayme 1388 g.). *Izvestia AN Moldavskoy SSR* 3, 21—31.
- Parasca P. F. 1980. Territorialnoe stanovlenie Moldavskogo feodalnogo gosudarstva vo vtoroy polovine XVI v. *Sotsialno-ekonomicheskaya i politicheskaya istoria Yugo-Vostochnoy Evropy (do serediny XIX v.)*, 62—87.
- Pivovarov S. V. 2003. Ozbroyennaya voyna XIV st. z Serednyovogo Podnistroya (za danimi arkeologichnikh rozkopok v s. Zelena Lipa. *Materiali V kongresu Mizhnarodnoy asotsiatsii ukrainistiv* 1, 120—124.
- Pivovarov S. V. 2003. Serednyovichne ozbroennaya z gorodishcha XIV st. v Zeleniy Lipi. *Arkeologichni studii* (2), 204—215.
- Pivovarov S., Fedoruk A. 2006. Tsetsinska kamyana vezha: z istorii serednyovichnikh poselen na teritorii Chernivtsiv (XIII—XV st.). In: Dobrzanskiy O. V. (otv. red.). *Naukoviy visnik Chernivetskogo natsionalnogo universitetu* 323—324, 80—85.
- Polevoy L. L. 1979. *Ocherki istoricheskoy geografii Moldavii XIII—XV vv.* Kishinev: Stiinta.
- SML 1976. *Slavyano-moldavskie letopisi XV—XVI vv.* Moskva: Nauka.
- Speralskiy Z. 2001. *Moldavskie avantury*. Balti: b. i.
- SUZ 1990. *Spokonvichna ukraynska zemlya. Istorichni zvyazki Pivnichnoy Bukovini z Rosieyu i Naddnipyanskoyu Ukrainoyu: Dokumenti i materialy*. Uzhgorod: Karpati.
- Timoshchuk B. O. 1982. *Davnyoruska Bukovina (X — persha polovina XIV st.)*. Kyiv: Naukova dumka.
- Timoshchuk B. O. 1969. *Pivnichna Bukovina — zemlya slovyanska*. Uzhgorod: Karpati.
- Timoshchuk B. O. 1973. Shipinska zemlya za arkeologichnimi danimi. *Minule i suchasne Pivnichnoy Bukovini* 2, 21—26.
- TsDIA Ukrainy v g. Lvov. F. 765. Op. 1. D. 13. L. 8.
- Ulyanitskiy V. A. 1887. *Materialy dlya istorii vzaimnykh*

№6. 2010

- otnosheniy Rossii, Polshi, Moldavii, Valahii i Turt-sii v XIV—XVI vv. Moskva: Tipografia Universiteta.
- Vozniy I., Masan O. 2000. De lezhav serednyovichniy «gorod» Khmeliv. *Arkheologichni studii*. 99—112.
- Vozniy I. P. 2005. *Poselennya X—XIV st. u mezhirichchi Verkhnyogo Siretu ta Serednyogo Dnistra*. Ch. I. *Ukripleni poselennya ta davnyoruski mista*. Chernivtsi: Zoloti litavri.
- Yusyak P. 1999. Otochennya knyazya Vladislava Opolchika v period yogo pravlinnya na Rusi (1372—1379). *Visnik Lvivskogo universitetu: Seria istorichna* (34), 81—93.
- Zhukovskiy A. 1991. *Istoria Bukovini*. Ch. 1. Chernivtsi: Chas.
- I. P. Vozny. The Classification of the Settlements of the 10<sup>th</sup> and the 14<sup>th</sup> Centuries on the Territories of Upper Siret and Middle Dnister Based on Topographical Location and Planning of Defense Constructions.**
- Artamonov M. I. 1946/12. *Arkheologicheskie pamyatniki Yuzhnoy Podolii (po materialam Yuzhno-Podolskoy ekspeditsii 1946 g.)* NA IA NANU.
- Arkheologia Prikarpatya, Volyni i Zakarpatya (ranne-slavyanskiy i drevnerusskiy periody)*. 1990. Kiev: Naukova dumka.
- Arkheologia SSSR s drevneyshikh vremen do srednevekovya: V 20 t. 1985.: Rybakov B. A. (otv red.). *Drevnyaya Rus. Gorod. Zamok. Selo*. Moskva: Nauka.
- Dovzhenok V. I., Kuchera M. P. 1956/12v. *Otchet o rabote drevnerusskoy ekspeditsii v 1956 g. na Rossi*. NA IA NANU.
- Dovzhenok V. I. 1962. *Arkheologicheskiy kommentariy k svedeniyam literaturnykh istochnikov o smerdakh i zakupakh*. *KSAIU* 12, 28—36.
- Dovzhenok i in. 1966: Dovzhenok V. J., Goncharov V. K., Yura R. O. 1966. *Drevnyoruske misto Voïn*. Kiev: AN URSSR.
- Drevnerusskie poseleniya Srednego Podneprovya (arkheologicheskaya karta)* 1984. Kiev: Naukova dumka.
- Frunchak S., Fantukh A. 1998. Z arkheologichnoy spadshchini Raymunda Friedricha Keindlya. In: *Postati ukrainskoy arkheologii*. MDAPV (7), 90—91
- Kuchera M. P. 1959. Osnovni etapi rozvitu starodavnyogo Plisneska MDAPV (2), 132—145.
- Kuchera M. P. 1967/15. *Zvit pro robotu Volynskogo zagonu v 1967 r.* NA IA NANU.
- Kuchera M. P. 1970/21. *Zvit pro rozvidkovi arkheologichni rozkopki na gorodishchi poblizu s. Lishche ta na zamchyschchi poblizu s. Gorodishche Lutskogo r-nu v 1970 r.* NA IA NANU.
- Kuchera i in. 1971/17: Kuchera M. P., Sukhobokov O. V. *Zvit pro robotu Livoberezhnogo rozvidzagonu Institutu arkheologii AN URSSR za 1971 r.* NA IA NANU.
- Kuchera M. P. 1976. Davnyoruski gorodishcha na pravoberezhzhi Kyivshchyny. *Doslidzhennya z slovyano-ruskoy arkheologii*. Kyiv: Naukova dumka, 176—179.
- Kuchera M. P. 1978. Davnyoruski gorodishcha v zakhidnyy chastini Pereyaslavshchyny. *Arkheologia* (25), 21—31.
- Kuchera M. P. 1982. Novi dani pro gorodishcha Zhitomirshchyny. *Arkheologia* (41), 72—82.
- Kuchera M. P. 1983. Obsledovanie gorodishch v zone vodokhranilishcha Mogilev Podolskoy GES na Dnestre. *Arkheologicheskie pamyatniki Srednego Podnestrovyia*. Kyiv: Naukova dumka, 97—101.
- Kuchera i in. 1987: Kuchera M. P., Ivanchenko L. I. 1987. Davnyoruska oboronna linia v Porossi. *Arkheologia*. (59) 67—79.
- Kuchera i dr. 1988/156: Kuchera M. P., Zvizdetskiy B. A., Ivanchenko L. I. *Otchet o razvedke pamyatnikov arkheologii Zhitomirskoy obl. v 1988 g.* NA IA NANU.
- Kuchera M. P. 1990/12. *Zvit pro robotu ekspeditsii po doslidzhennyu Trayanovikh valiv u 1990 r.* NA IA NANU.
- Kuchera M. P. 1999. *Slovyano-ruski gorodishcha VII—XIII st. mizh Sanom i Siverskim Dintsem*. Kyiv: IA NANU.
- Kuza A. V. 1983. Sotsialno-istoricheskaya tipologia drevnerusskikh ukreplennykh poseleniy IX — serediny XIII vv. (metodika issledovaniya). *Arkheologicheskie pamyatniki lesostepnogo Podonya i Podnestrovyia v I tys. n. e.* Voronezh: Izd-vo VGU, 21—42
- Kuza A. V. 1985. *Ukreplennye poseleniya. Drevnyaya Rus. Gorod, zamok, selo*. Moskva: Nauka, 39—51.
- Lyapushkin I. I. 1961. Dneprovskoe lesostepnoe Levoberezhye v epokhu zheleza. *MIA* 104.
- Malevskaya i dr. 1970: Malevskaya M. V., Rappoport P. A., Timoshchuk B. A. Raskopki na Lenkovetskom poselenii 1967 g. *SA* (4), 112—127.
- Mikhailina L. P., Vozny I. P. 1990. Rozkopki feodalnoy sadi-bi XII — pershoy polovini XIII st. v s. Chornivka. *Okhorona ta okhoronni doslidzhennya pamyatok arkheologii na Ukraini: Tez. dop. ta povidoml. na naukovu praktichnomu seminari*. Vinnitsya, 14—16.
- Mikhailina L. P., Vozny I. P. 1993. Formuvannya privatnogo zemlevolodinnya na pivdenniy okraini Galitsko-Volynskogo knyazivstva v XII—XIII st. *Visnik Tsentru bukovinoznnavstva*. Chernivtsi, Seria istorichna (I), 5—13.
- Mikhailina L., Pivovarov S. 1997. Vivchennya starozhitnostey Bukovini v XIX — na poch. XX st. *Pitannya istorii, istoriografii, dzhereloznavstva ta arkhivoznavstva Tsentralnoy ta Skhidnoy Evropi*. Kyiv, Chernivtsi (1), 242—249.
- Mikhailina L. P. 1997. *Naselennya Verkhnyogo Popruttya VIII—X st.* Chernivtsi: Chernivetskiy derzhavniy universitet, Bukovinskiy tsentr arkheologichnikh doslidzhen: Ruta.
- Mikhailina L., Pivovarov S. 2000. Rozvitok arkheologichnoy nauki v Chernivetskomu universiteti. *PSSIAE* (3), 34—45.
- Mikhailina L. P. 2002. Gorodishcha Pivnichnoy Bukovini VIII—X st.: topografia, oboronni sporudi, zabudova ukriplenogo maydanu. *BIEV* (4), 24—29.
- Mikhailina L. P. 2007. *Slovyani VIII—X st. mizh Dniprom i Karpatami*. Kyiv: In-t arkheologii NAN Ukraini.
- Petegirich V. M. 1983. Issledovaniya drevnego Belza i u s. Tyagliv. *AO* 1981 g., 306—307.
- Pivovarov S. 1998. Doslidzhennya starozhitnostey Bukovini Evzibiem Lazarem. In: *Postati ukrainskoy arkheologii*. MDAPV (7), 36—38.
- Pivovarov S. V. 1999. Vizantiyska moneta z Chornivskogo gorodishcha. *PSSIAE* (3), 154—160.
- Pivovarov S. V. 2000. Davnyoruska yazichnitska sporuda v s. Galitsya. *PSSIAE* (1), 74—91.
- Pivovarov S. 2000. Litopisniy Onut. *PSSIAE* (2), 91—99.
- Pivovarov S., Chekhovskiy I. 2000. *Na Dnistri na "oukraine Galichskoy"*. Chernivtsi: Misto.
- Pivovarov S. V. 2001. Novi znakhidki predmetiv ozbroennya ta sporyadzhennya vershnika i verkhovogo konya z Chornivskogo gorodishcha (persha polovina XIII st.). *PSSIAE* (2), 133—142.
- Pivovarov S. 2004. Doslidzhennya davnyoruskogo gorod-

- ishcha v s. Nedoboyvtsi u 2003 r. *PSSIAE* (1) (17), 70—80.
- Popko O. O. 1971. Slovyanski arkheologichni pamyatki v nizhniy techii Desni. *SVU* (1). Kyiv: Naukova dumka, 129—140.
- Rappoport P. A. 1956. Ocherki po istorii ruskogo voennogo zodchestva X—XIII vv. *MIA* 52.
- Rappoport P. A. 1961. *Ocherki po istorii voennogo zodchestva Severo-Vostochnoy i Severo-Zapadnoy Rusi X—XV vv.* Moskva; Leningrad: Nauka.
- Rappoport P. A. 1967. Voennoe zodchestvo Zapadnorusskikh zemel X—XIV vv. *MIA* 140.
- Rappoport P. A. 1967. O tipologii drevnerusskikh poseleniy. *KSIA* 110, 3—8.
- Ratich A. A. 1962. Gorodishcha Rostochya. *KSIA AN USSR* 12, 87—91.
- Ratich O. O. 1964. Do pytannya pro roztashuvannya i oboronni sporudi drevnyorusskikh gorodiv Pivdenno-Zakhidnoy Rusi. *MDAPV* (5), 115—129.
- Rozhko M. F. 1993. Konstruktivni osoblivosti oboronnikh sporud XII—XIII st. Pivdenno-Zakhidnoy Rusi. *Starozhitnosti Pivdennoy Rusi: Materiali III istoriko-arkheologichnogo seminaru "Chernigiv i yogo okruha v IX—XIII st."* Chernigiv: Siveryanska dumka, 152—161.
- Rusanova I. P., Timoshchuk B. A. 1981. *Drevnerusskoe Podnestrovye: Istoriko-kraevedcheskie ocherki.* Uzhgorod: Karpati.
- Tereshchuk K. I. 1976. Do pytannya pro lokalizatsiyu Bolokhivskoy zemli. *Doslidzhennya z slovyanorusskoy arkheologii.* Kyiv: Naukova dumka, 164—175.
- Timoshchuk B. A. 1953/18. *Otchet ob issledovaniyakh Lenkovetskogo gorodishcha (drevnie Chernovtsy).* NA IA NANU.
- Timoshchuk B. A. 1959. Lenkovetskoe drevnerusskoe gorodishche. *SA* (4), 250—257.
- Timoshchuk B. O. 1960/23. *Zvit pro arkheologichni doslidzhennya Chernivetskogo kraeznavchogo muzeyu v 1960 r.* NA IA NANU.
- Timoshchuk B. O. 1960. Litopysni mista Bukovyny za arkheologichnymy danymy. *UIZh* (6), 164—166.
- Timoshchuk B. O. 1962/24. *Zvit pro rozkopki v Khotinskiy fortetsi v 1961—1962 rr.* NA IA NANU.
- Timoshchuk B. O. 1966/86. *Zvit pro arkheologichni doslidzhennya davnyorusskogo gorodishcha v s. Darabani Khotinskogo rayonu v 1966 r.* NA IA NANU.
- Timoshchuk B. O. 1968/77. *Zvit pro rozkopki na davnyorusskomu gorodishchi Galitsya v s. Lomachintsi Sokiryanskogo rayonu Chernivetskoj oblasti v 1968 r.* NA IA NANU.
- Timoshchuk B. A. 1969. Drevnerusskoe gorodishche Galitsa v Severnoy Bukovine. *AO* 1968 g., 335—337.
- Timoshchuk B. O. 1969/40. *Zvit pro rozkopki davnyorusskogo gorodishcha v s. Perekivtsi Khotinskogo rayonu Chernivetskoj oblasti.* NA IA NANU.
- Timoshchuk B. O. 1969. *Pivnichna Bukovina — zemlya slovyanska.* Uzhgorod: Karpati.
- Timoshchuk B. A. 1970. Voennaya krepost XIII — XIV vv. na Srednem Dnestre. *AO* 1969 g., 291—292.
- Timoshchuk B. O. 1971. Doslidzhennya davnyorusskogo gorodishcha Darabani-Shchovb. *Seredni viki na Ukraini*, (1), 187—190.
- Timoshchuk B. O. 1973. Lomachinske gorodishche. *Arkheologia* (9), 100—107.
- Timoshchuk B. O. 1976/135. *Zvit pro rozkopki davnyorusskogo gorodishcha Okopi v s. Molodia Glibotskogo rayonu Chernivetskoj oblasti v 1976 r.* NA IA NANU.
- Timoshchuk B. O. 1976. Slovyani Pivnichnoy Bukovini V—IX st. Kyiv: Naukova dumka.
- Timoshchuk B. A., Tomenchuk B. P. 1977. *Otchet o raskopkakh drevnerusskogo g. Okopy v s. Molodia, Glibotskogo rayona (XII—XIV vv.) v 1977 g.* ANV. ChKM. Fond R. 2342. Op. 2. Od. zb.286.
- Timoshchuk B. O. 1982. *Davnyoruska Bukovina (X — persha polovina XIV st.).* Kyiv: Naukova dumka.
- Timoshchuk B. A., Filipchuk M. 1982/58. *Otchet ob issledovanii gorodishcha XII—XIII vv. v s. Chernovka Novoselitskogo rayona Chernivetskoj oblasti.* NA IA NANU.
- Timoshchuk B. A. 1990. *Vostochnoslavyanskaya obshchina VI—X vv. n. e.* Moskva: Nauka.
- Tomenchuk B. P. 1977/52. *Zvit pro rozkopki davnyorusskogo gorodishcha Zamchishche (ditintsya litopisnogo mista Vasileva na Dnistri) v s. Vasilevi Zastavivskogo rayonu, Chernivetskoj oblasti v 1977 r.* NA IA NANU.
- Tomenchuk B. P., Timoshchuk B. A. 1977. *Otchet o raskopkakh drevnerusskogo g. Zamchishche v s. Vasilev na Dnestre Zastavivskogo rayona v 1977 g.* ANV ChKM. Fond. R. 2342. Op. 2. Od. zb. 287.
- Tomenchuk B. P. 1978/68. *Zvit pro rozkopki davnyorusskogo gorodishcha Zamchishche (ditintsya litopisnogo mista Vasileva na Dnistri) v s. Vasilevi Zastavivskogo rayonu, Chernivetskoj oblasti v 1978 r.* NA IA NANU.
- Tomenchuk B. P. 1980/47. *Zvit pro rozkopki davnyorusskogo gorodishcha Gorodok — litopisnogo Gorodka na Cheremoshi v s. Karapchevi na Cheremoshi Vizhnitskogo rayonu Chernivetskoj oblasti v 1978—1980 rr.* NA IA NANU.
- Tomenchuk B. P. 1984/169. *Zvit pro okhoronni arkheologichni rozkopki na davnyorusskomu gorodishchi Zamchishche ta rozvidki v Ivano-Frankivskiy ta Chernivetskiy oblastiakh.* NA IA NANU.
- Tomenchuk B. P. 1985/61. *Zvit pro okhoronni rozkopki na davnyorusskomu gorodishchi Lukovishche Rogatinskogo rayonu Ivano-Frankivskoy oblasti ta v s. Vasilevi Zastavivskogo rayonu, Chernivetskoj oblasti v 1985 r.* NA IA NANU.
- Vinokur i in. 2004: Vinokur I. S., Zhurko O. I., Megey V. P. 2004. *Litopisniy Gubin XII — XIII st. Bolokhivska zemlya.* Kyiv; Kamyanets-Podilskiy; Khmelnytskyi; Starokostyantyniv.
- Vozny I. P. 1996. Chornivske gorodishche XII—XIII st. u konteksti vivchennya davnyorusskikh feodalnikh sadib. *Tezi dopovidey ukrainskoy delegatsii na VI Mizhnarodnomu kongresi slovyanskoy arkheologii.* Novgorod, 72—74.
- Vozny I. P. 1997. Do pytannya pro datuvannya i charakteristiku kulturnogo sharu Chornivskogo gorodishcha XII—XIII st. *Pitannya istorii Ukraini: Zbirnik naukovikh statey.* Chernivtsi (1), 13—25.
- Vozny I. P. 1997a. Sistema i konstruktivni oboronni Chornivskogo feodalnogo zamku XII—XIII st. *Pitannya istorii, istoriografii, dzhereloznavstva ta arkhivoznavstva Tsentralnoy ta Skhidnoy Evropy: Zbirnik naukovikh prats.* Kyiv; Chernivtsi (1), 213—225.
- Vozny I. P. 1998. *Chornivska feodalna ukriplena sadiba XII—XIII st.* Chernivtsi: Ruta.
- Vozny I. P. 1999. Topografia, rozmiri ta fortifikatsiyi sporudi gorodishch Pivnichnoy Bukovini XII—XIII st. *PSSIAE* (2), 174—188.
- Vozny I. P. 2005. *Poselennya X—XIV st. u mezhirichchi Verkhnyogo Siretu ta Serednyogo Dnistra.* Chernivtsi: Zoloti litavri.
- Vozny I. P. 2006. Klasifikatsia gorodishch X—XIV st. Sireto-Dnistrovskogo mezhirichchya za topografichnim

- mistseznakhodzhennyam. *Khristiyanska spadshchina Galitsko-Volynskoy derzhavi: Tsinnisni orientiri dukhovnogo postupu ukrainskogo narodu: Materiali mizhnarodnoy yuvileynoy naukovoy konferentsii*. Ivano-Frankivsk; Galich, 122—128.
- Vozny I. P. 2009. *Istoriko-kulturniy rozvitok naseleynya mezhirichchya Verkhnyogo Siretu ta Serednyogo Dnistra v X—XIV st. Chastina I. Poseleynya*. Chernivtsi: Zoloti litavi.
- Zvorych i dr. 1977: Zvorych V. V., Peleshchishin N. A., Chayka R. M. Razvedki na Volyni. *AO 1976 g.* 297—298.
- Zvizdetskiy B. A. 2004. Pro deyaki osoblivosti drevlyanskikh gorodishch VIII—X st. *Starodavniy Iskorosten i slovyanski gradi VIII—X st.* Kyiv: Korvin Press, 41—50.
- A. V. Krasnojon. Fortress of Two Stephans: on Customers and the Dating of Belgorod Fortifications.**
- Ayababina E. A. 2001. *Dekorativnaya kamennaya rezbа Kaffy (XIV—XVIII vv.)*. Simferopol: Sonat.
- Anisimov A. M. 2001. *Gidrogeologicheskoe zaklyuchenie o sovremennom sostoyanii ekspluatatsionnykh zapasov podzemnykh vod Belgorod-Dnestrovskogo mestorozhdeniya v Odesskoy oblasti*. Arkhivnye Fondy Prichernomorskogo gosudarstvennogo regionalnogo geologicheskogo predpriyatiya, № 3270. Odessa.
- Bertier de la Garde A. L. 1900. O sostoyanii Akkermanskoj kreposti. *ZOOID XII*, 75—82.
- Birnea P. P. 1997. Iz istorii moldavskogo Belgoroda — Chetatea Alba. *Akkermanskije drevnosti*, 107—126.
- Birnea P. P. 2003. Kilia i Nizhniy Dunay v epokhu Stefana Velikogo. *Stratum plus* (6), 180—189.
- Birnea P. P. 1984. *Moldavskiy srednevekovy gorod v Dnestrovsko-Prutskom mezhdurechye (XV — nachalo XVI v.)*. Kishinev: Stiinta.
- Birnea P. P., Russev N. D. 1999. Monety srednevekovoy Moldavii. Istoriko-numizmaticheskie ocherki. *Stratum plus* (6), 176—262.
- Brun F. K. 1853. Puteshestvia i posolstva gospodina Gilberta de Lannois, kavalera Zolotogo runa, vladelca Santa, Villervalva, Tronchiena, Beaumona, Vageni v 1399—1450 gg. (Tekst i arkhograficheskoe vstuplenie). *ZOOID III*, 433—465.
- Bruyako I. V., Sapozhnikov I. V. 2000. Belgorod-Dnestrovskaya krepost kak pamyatnik voenno-inzhenernogo iskusstva (osnovnye etapy istorii kontsa XIV — nachala XV vv.). *Stratum plus* (5), 443—451.
- Bugaeva N. I. 2006. Rukopisnye i pechatnye traktaty po arkhitekture XV—XVI vv. *Arkhitekton* 15.
- Chelebi E. 1961. *Kniga puteshestviya (Zemli Moldavii i Ukrainy)*. Vyp. 1. Moskva: Nauka
- Choisy A. 1935. *Istoria arkhitektury (v dvukh tomakh)*. T. 2. Moskva: Izd-vo Vsesoyuznoy Akademii arkhitektury.
- Eco U. 2004. *Evolutsia srednevekovoy estetiki*. Sankt-Peterburg: Azbuka-klassika.
- Egorov V. L. 1985. *Istoricheskaya geografia Zolotoy Ordy*. Moskva: Nauka.
- Fondorko E. E. 2001. Semantika koordinatnykh postroeniy v arkhitekture. *Problemy teorii i istorii arkhitektury Ukrainy* (2), 104—108.
- Gertsen A. G. 1990. Krepostnoy ansambl Mangupa. *MAJET* 1, 88—166.
- Gertsen A. G., Mogarichev Yu. M. 1992. Eshche raz o date poyavleniya kreposti na plato Chufut-Kale. In: Mogarichev Yu. M. (red.-sost.). *Problemy istorii «peshchernykh gorodov» v Krymu*. Simferopol: Tavria, 182—192.
- Gonta G. V. 1984. *Moldavia i Osmanskaya agressia v posledney chetverti XV — pervoy trety XVI veka*. Kishinev: Stiinta.
- Jakobson A. L. 1986. *Armjanskije khachkary*. Erevan: Ayastan.
- Kirilko V. P. 2005. *Krepostnoy ansambl Funy (1423—1475 gg.)*. Kiev: Stilos.
- Klyuchnik A. 1977. *Belgorod-Dnestrovskiy*. Odessa.
- Kochubinskiy A. A. 1889. Lapidamye nadpisi XV stoletia iz Belgoroda, chto nyne Akkerman. *ZOOID XV*, 506—547.
- Kochubinskiy A. A. 1901. Tira-Belgorod-Akkerman (i ego novaya lapidamaya nadpis ot 1454 g.). *ZOOID XXIII*, 79—178.
- Konovalova I. G. 1989. Torgovaya faktoria v Kilie (po dannym notarialnykh aktov 1360—1361 gg.). *Izvestia AN Moldavskoy SSR. Seria obshchestvennykh nauk* (1), 14—21.
- Krasnozhan A. V., Kartelyan E. D. 2009a. Antichnye znaki-simvolj Belgorod-Dnestrovskoy kreposti. *Stratum plus* (4), 446—463.
- Krasnozhan A. V., Kartelyan E. D. 2009b. Modulnye ot-nosheniya v arkhitekture Belgorod-Dnestrovskoy kreposti. *Istorijsfera*, 62—77.
- Krasnozhan A. V., Kartelyan E. D. 2008. Sakralnye znaki Belgorod-Dnestrovskoy kreposti. *Yugo-zapad Odessika* (5), 43—62.
- Kravchenko A. A. 1986. Srednevekovy Belgorod na Dnestre (konets XIII—XIV vv.). Kiev: Naukova dumka.
- Kryzhitskiy S. D. 1993. Arkhitektura antichnykh gosudarstv Severnogo Prichernomor'ya. Kiev: Naukova dumka.
- Logvin G. N. 1978. *Ukrainskoe iskusstvo vtoroy poloviny XIII—XVI vv. Arkhitektura v sisteme khudozhestvennoy kultury*. Fondy NIITAG. Inv. № 1140. Kiev.
- Mezentseva G. G. 1981. Raskopki v Belgorod-Dnestrovskoy kreposti. *Arkheologicheskie otkrytia 1980 g.*, 508.
- Murzakevich N. 1850. Akkermanskije grecheskie nadpisi. *ZOOID II*, 480—483.
- Myts V. L. 2009. *Kaffa i Feodoro v XV v. Kontakty i konflikty*. Simferopol: Universum.
- Ocherki vneshnepoliticheskoy istorii Moldavskogo knyazhestva (poslednyaya tret XIV — nachalo XV vv.)*. 1979. Kishinev: Stiinta.
- Odesskiy astronomicheskij kalendar*. 2006. Odessa: Astroprint.
- Ovcharov D. 1982. *Vizantijski i blgarski kreposti V—X vek*. Sofia: Izd-vo na BAN.
- Polevoy L. L. 1979. *Ocherki istoricheskoy geografii Moldavii (XIII—XV vv.)*. Kishinev: Stiinta.
- Prokofyeva N. I. 1971. Khozhdenie Zosimy v Tsargrad, Afon i Palestinu (Tekst i arkhograficheskoe vstuplenie). *Voprosy russkoy literatury (Uchenye zapiski MGPI im. V. I. Lenina)* 435, 12—42.
- Ransimen S. 1983. *Padenie Konstantinopolya v 1453 g.* Moskva: Nauka.
- Rappoport P. A. 1994. *Stroitelnoe proizvodstvo Drevney Rusi (X—XIII vv.)*. Sankt-Peterburg: Nauka.
- Repnikov N. I. 1932. Ostatki ukrepleniy Eski-Kermena. *IGAIMK* 12, 181—212.
- Russev N. D. 1999. *Na grani mirov i epokh (goroda nizoviy Dunaya i Dnestra v kontse XIII—XIV vv.)* Kishinev: Vysshaya antropologicheskaya shkola.
- Russev i dr. 2003: Russev N. D., Croitor Zh. B., Lazo Yu. V. Stefan Velikiy v obstoyatelstvakh vremeni (antropologicheskie eskizy). *Stratum plus* (6), 19—62.
- Shlapak M. E. 2000. Samaya zagadochnaya nadpis Belgorod-Dnestrovskoy kreposti. *Stratum plus* (6), 260—265.
- Shlapak M. E. 2001. *Belgorod-Dnestrovskaya krepost (issledovanie srednevekovogo oboronnoy zodchestva)*.

- Kishinev: ARC.
- Shlapak M. E. 2005. Po sledam moldavskogo pirkalaba. *Stratum plus* (6), 473—478.
- Shlapak M. E. 2009. Kiliyskaya kamennaya krepost. *Stratum plus* (6), 421—429.
- Shperk V. F. 1957. *Istoria fortifikatsii*. Moskva: Izdanie Voenno-Inzhenemoy akademii.
- Skrzhinskaya E. Ch. 2006. *Sudakskaya krepost. Istoria-arkheologia-epigrafika*. Kiev; Sudak; Sankt-Peterburg: Akademperiodika.
- Slavyano-moldavskie letopisi XV—XVI vv. 1976. Moskva: Nauka.
- Sovetov P. V. 1972. *Issledovaniya po istorii feodalizma v Moldavii*. T. 1. *Ocherki istorii zemlevladieniya v XV—XVIII vv.* Kishinev: Stiinta.
- Strabon. 1994. *Geografiya (per. s dr.-grech. G. A. Stratanovskogo)*. Moskva: Ladomir.
- Tsabel S. A. 1902. *Front. ESBE* (36a), 769—77.
- Vitruvius. 1936. *Desyat knig ob arkhitekture (perev. F. A. Petrovskogo)*. Moskva: Izd-vo Akademii arkhitektury.
- Voytsekhovskiy V. A. 1972. Stroitelnye nadpisi na stenakh kreposti v Belgorod-Dnestrovskom. *Yugo-Vostochnaya Evropa v srednie veka*, 371—374.
- Voytsekhovskiy V. A. 1969. Etapy stroitelstva kreposti v Belgorod-Dnestrovskom. *Materialy nauchno-tekhnicheskoy konferentsii Kishinevskogo Politekhnicheskogo instituta*, 341.
- Yakovlev V. V. 1931. *Istoria krepostey: evolutsia dolgovremennoy fortifikatsii*. Moskva: Izd-vo NARKOMata oborony Soyuza SSR.
- V. P. Kirilko. On the Dating of Mangoup Octagon and its Identification (towards Interpretative Power of Sources).**
- Aseev Yu. S., Lebedev G. A. 1961. *Arkhitektura Kryma*. Kiev: Gosudarstvennoe izdatelstvo literatury po stroitelstvu i arkhitekture USSR.
- Aseev Yu. S. 1966. *Arkhitektura Severnogo Prichernomor'ya (V—IX vv.)*. In: Yaralov Yu. S. (otv. red.). *Vseobshchaya istoria arkhitektury*. T. 3. Leningrad; Moskva: Izdatelstvo literatury po stroitelstvu, 502—515.
- Bertier de la Garde A. L. 1918. Kalamita i Feodoro. *ITUAK* 55, 1—44.
- Bocharov S. G. 2008. Kartograficheskie istochniki po topografii turetskogo goroda Mangup. In: Mogarichev Yu. M. (red.-sost.). *Bakhchisarayskiy istoriko-arkheologicheskii sbornik*. Simferopol: AntikvA, 191—211.
- Braun F. A. 1893. Raskopki, proizvedennye na Mangupe letom 1890 g. *OAK za 1890 g.* Sankt-Peterburg, 16—19.
- Brun F. K. 1880. Chernomorskie goty i sledy ikh dolgogo prebyvaniya v Yuzhnoy Rossii. *Chernomor'ye*. T. II. Odessa.
- Dnevnik 1913: *Dnevnik R. H. Lepera (Arkheologicheskie zametki, risunki i chernovye chertezhi po Mangupu)*. 1913 g. Nauchny arkhiv NZHT. D. 90.
- Dombrovskiy O. I., Makhneva O. A. 1973. *Stolitsa feodoritov*. Simferopol: Tavria.
- Dubois de Monperet F. 2009. *Puteshestvie po Kavkazu, k cherkasam i abkhazam, v Gruzii, Armenii i v Krymu*. V 6 tomakh. Parizh, 1843. T. 5, 6. Perevod, predislavie i primechaniya T. M. Fadeevoy. Simferopol: Biznes-Infom.
- Evliya Chelebi 2008. *Kniga puteshestvia. Krym i sopredelnye oblasti (izvlechenia iz sochineniya turetskogo puteshestvennika XVII veka)*. Simferopol: «Dolya».
- Gertsen A. G. 1990. Krepostnoy ansambly Mangupa. *MAIET I*, 87—166, 242—271.
- Gertsen 1998: *Otchet ob arkheologicheskikh issledovaniakh Mangupskogo gorodishcha 1997 g. (k otkrytomu listu № 125/33 ot 27 iyunya 1997 g. i Razresheniyyu na issledovaniya nedvizhimogo pamyatnika istorii i kultury № 21 ot 2 iyulya 1997 g. vydannym Gertsenu A. G.)*. Nauchny arkhiv KF IA NANU. № 491.
- Gertsen 1999: *Otchet ob arkheologicheskikh issledovaniakh Mangupskogo gorodishcha 1998 g. (k Otkrytomu listu № 125/35 ot 01 iyulya 1998 g. i Razresheniyyu na issledovaniya nedvizhimogo pamyatnika istorii i kultury № 21 ot 2 iyulya 1998 g. vydannym Gertsenu A. G.)*. Nauchny arkhiv KF IA NANU. № 599.
- Gertsen 2000: *Otchet ob arkheologicheskikh issledovaniakh Mangupskogo gorodishcha 1999 g. (k Otkrytomu listu № 125/40 ot 19 iyunya 1999 g. i Razresheniyyu na issledovaniya nedvizhimogo pamyatnika istorii i kultury № 30 ot 28 iyunya 1999 g., vydannym Gertsenu A. G.)*. Nauchny arkhiv KF IA NANU. № 629.
- Gertsen A. G. 2001a. *Mangup: gorod v krymskom podnebesye*. Simferopol: Istoriko-arkheologicheskii blagotvoritelny fond «Nasledie tysyacheletiy».
- Gertsen A. G. 2001b. Rasskaz o gorode Feodoro. Topograficheskie i arkheologicheskie realii v poeme ieromonakha Matfeya. *ADSV* 32, 257—282.
- Gertsen A. G. 2006. Khristianskaya obshchina Mangupa pod vlastyu turok. In: *Materialy Mezhdunarodnoy tserkovno-istoricheskoy konferentsii «Dukhovnoe nasledie Kryma» pamyati prepodobnogo Ioanna, episkopa Gotfskogo. 7—10 iyulya 2005 g., pos. Partenit*. Simferopol: Izd-vo Simferopolskoy i Krymskoy eparkhii, 22—40.
- Gertsen A. G. 2007. *Mangup: gorod v krymskom podnebesye*. Simferopol: Tavria.
- Gertsen A. G. 2008. Mangup glazami issledovateley i puteshestvennikov (XVI — nachalo XX v.). In: Mogarichev Yu. M. (red.-sost.). *Bakhchisarayskiy istoriko-arkheologicheskii sbornik*. Simferopol: AntikvA, 212—254.
- Gertsen i dr. 2007: Gertsen A. G., Ivanova O. S., Naumenko V. E., Smokotina A. V. 2007. Arkheologicheskie issledovaniya v rayone tserkvi Sv. Konstantina (Mangup): I gorizont zastroyki (XVI—XVIII vv.). *MAIET XIII*, 233—289.
- Gertsen A. G., Naumenko V. E. 2009a. Arkheologicheskie issledovaniya v rayone tserkvi Sv. Konstantina (Mangup): II gorizont zastroyki (XV v.). *MAIET XV*, 389—431.
- Gertsen A. G., Naumenko V. E. 2009b. Oktogonalnaya tserkov Mangupskoy tsitadeli po dannym arkheologicheskikh issledovaniy 1997—1999 gg.: planirovka, stratigrafia, khronologiya. *ADSV* 39, 423—466.
- Khronika 1990: Khronika. Leningradskoe otdelenie Rossiyskogo Palestinskogo obshchestva. 1987—1988 gg. *Palestinskiy sbornik* 30 (93). Leningrad.
- Kirilko V. P. 1997. Vizantiyskaya arkhitektura Mangupa. *Arkheologia Kryma*. T. I. № 1. Simferopol: «Yuzh-nogorodskie vedomosti», 89—97.
- Kirilko V. P. 1999. Aspry s bolshim «T» na litsevoy storone: opyt interpretatsii. *Stratum plus* 6, Sankt-Peterburg; Kishinev; Odessa; Bukharest: Vysshaya antropologicheskaya shkola, 137—141.
- Kirilko V. P. 2001. Nadvratnye bashni ukrepleny Yugo-Zapadnoy Tavriki (XIV—XV vv.). *ADSV* 32, 283—308.
- Kirilko V. P. 2005a. *Krepostnoy ansambl Funy (1423—1475 gg.)*. Kiev: ID «Stilos».
- Kirilko V. P. 2005b. Yuzhny vkhod bolshoy Mangupskoy baziliki. *ADSV* 36, 260—272.

## №6. 2010

- Kirilko V. P., Myts V. L. 2001. Oktogonalny khram Mangupa. *ADSV* 32, 354—375.
- Kniga puteshestviy 1996: *Kniga puteshestviy Evlii Chelebi. Pokhody s tatarami i puteshestviya po Krymu (1461—1667 gg.)*. Perevod s polskogo M. B. Kizilova. 1996. Simferopol: Tavria.
- Latyshev V. V. 1896. *Sbornik grecheskikh nadpisey khristianskikh vremen iz Yuzhnoy Rossii*. Sankt-Peterburg: Tipografia Imperatorskoy Akademii nauk.
- Lopushinskaya E. I. 1996. Tsitadel na Mangup-Kale. *AN* 41, 50—54.
- Myts V. L. 1984. Zagorodny khram i nekropol Mangupa. *ADSV* 21, 57—66.
- Myts V. L. 1990. Krestobrazny khram Mangupa. *SA* (1), 224—243.
- Myts V. L. 2009. *Kaffa i Feodoro v XV v. Kontakty i konflikty*. Simferopol: Universum.
- Nikolskiy N. P. 1892. Mangup-Kale. *Zapiski Krymskogo gornogo kluba* 2. Odessa.
- Opisanie Kryma 1867: *Opisanie Kryma (Tartarizh Descriptio) Martina Bronevskogo*. *ZOOID* 6, 333—367.
- Otchet 1890: *Otchet i drugie materialy o raskopkakh privatsentsa Peterburgskogo universiteta F. A. Brauna v 1890 g. na Mangupe s tselyu otyskania gotskikh poseleniy*. Arkhiv IIMK RAN. F.1. D. № 40/1890.
- Protokoly 1914: *Protokoly zasedaniy Tavricheskoy Uchenoy Arkhivnoy Komissii*. *ITUAK* 51, 280—346.
- Tikhanova M. A. 1953. Bazilika. *MIA* 34, 333—389.
- Weimarn E. V. 1953. Razvedki oboronitelnykh sten i nekropolya. *MIA* 34, 419—429.
- Weimarn E. V. 1975. Pamyatki pivdenno-zakhidnogo Krymu. In: *Dovzhenok V. J. (vidp. red.) Arkheologia Ukrain'skoy RSR*. T. 3. Kyiv: Naukova dumka, 454—467.
- Yakobson A. L. 1940. Iz istorii srednevekovoy arkhitektury v Krymu. II. Mangupskaya bazilika. *SA* (6), 205—226.
- Yakobson A. L. 1959. Rannesrednevekovy Khersones. *MIA* 63.
- V. P. Alekseev. New versions of moulded coins of the Lower Bugul in VI—V centuries B. C.**
- Alekseev V. P. 1997. K voprosu o tipologii pervykh litykh monet Olvii. *Arkheologia* (4), 104—109.
- Alekseev V. P., Loboda P. G. 2006. Monety Olvii iz chastnykh kollektsiy g. Odessy. *Vestnik Odesskogo muzeya numizmatiki* 23, 4—14.
- Anokhin V. A. 1988. O tak nazyvaemykh giryakh Berezani. In: *Anokhin V. A. (otv. red.) Antichnye drevnosti Severnogo Prichernomor'ya*. Kiev: Naukova dumka, 174—178.
- Anokhin V. A. 1989. *Monety antichnykh gorodov Severo-Zapadnogo Prichernomor'ya*. Kiev: Naukova dumka.
- Burachkov P. O. 1884. *Obshchiy katalog monet, prinadlezhashchikh ellinskim koloniyam, sushchestvovavshim v drevnosti na severnom beregu Chernogo morya*. Ch. I. Odessa: Tipografia A. Shultse.
- Furmanska A. I. 1963. Bronzolivarnye remeslo v Olvii. *Arkheologia* (15), 61—70.
- Karyshkovskiy P. O. 1983. Olviyskie monety, naydennye na o. Levke. *MASP* 9. Kiev: Naukova dumka, 158—170.
- Karyshkovskiy P. O. 1988. *Monety Olvii*. Kiev: Naukova dumka.
- Karyshkovskiy P. O. 2003. *Monetnoe delo i denezhnoe obrashchenie Olvii (VI v. do n. e. — IV v. n. e.)*. Odessa: ChP «Fridman A. S.»
- Kharko L. P. 1964. Monety iz raskopok Olvii v 1946—1947 gg. In: *Gaydukevich V. F. (otv. red.) Olvia. Temenos i agora*. Moskva; Leningrad: Nauka, 321—379.
- Krapivina V. V. 1986. Arkhaicheskie vesovye giri Berezani i Olvii. In: *Rusyaeva A. S. (otv. red.) Olvia i ee okrug*. Kiev: Naukova dumka, 105—111.
- Krapivina V. V. 1987. Vesovye giri. In: *Kryzhitskiy S. D. (otv. red.) Kultura naselenia Olvii i ee okrug v arkhaischeskoe vremya*. Kiev: Naukova dumka, 131—133.
- Lapin V. V. 1971. Gruppovaya nakhodka olviyskikh «delfinov» na Berezani. *MASP* 7, 42—51.
- Losev A. F. 1996. *Mifologia grekov i rimlyan*. Moskva: Mysl.
- Nazarov V. V. 2005. Eshche raz ob odnoy gruppe arkhaischeskikh bronzovykh izdeliy s Berezani. In: *Radzikhovskaya E. A. (gl. red.) Drevnee Prichernomor'ye*. Odessa: Astroprint, 109—116.
- Naumov V. 2002. Novy tip litoy monety? *Drevnij mir* 3, 33.
- Nechitaylo V. V. 2000. *Katalog antichnykh monet Olvii (VI v. do n. e. — III v. n. e.)*. Kiev.
- Olgovskiy S. Ya. 1986. Metall litykh monet Nizhnego Pobuzhya. In: *Rusyaeva A. S. (otv. red.) Olvia i ee okrug*. Kiev: Naukova dumka, 89—105.
- Ostroverkhov A. S. 1981. Obrobka kolyorovykh metaliv na antichnikh poselennyakh. *Arkheologia* (36), 26—37.
- Pivorovich V. B. 2000. Drevneyshie denezhnye znaki Severnogo Prichernomor'ya. *Letopis Prichernomor'ya: literatura, istoria, arkheologia, numizmatika* 4, 119—122.
- Ruban V. V. 1979. Liteynaya forma z poselennya Kozirka XV. *SA* (3), 257—258.
- Ruban V. V. 1982. O khronologicheskom sootnoshenii litykh strelo- i delfinovidnykh bronzovykh monet na territorii Nizhnego Pobuzhya. In: *Yanin V. L. (otv. red.) Numizmatika antichnogo Prichernomor'ya*. Kiev: Naukova dumka, 15—20.
- Rusyaeva A. S. 1986. Milet — Didimy — Borisfen — Olvia. Problemy kolonizatsii Nizhnego Pobuzhya. *VDI* (2), 25—64.
- Rusyaeva A. S. 1992. *Religia i kulty antichnoy Olvii*. Kiev: Naukova dumka.
- Salnikov A. G. 1957. Litoy delfin iz fondov Odesskogo gosudarstvennogo arkheologicheskogo muzeya. *MASP* I, 102—104.
- Salnikov O. G. 1959. Olviyski «ribki»: pochatkoviy etap olviyskogo groshovogo obigu. *MASP* II, 44—58.
- Treyster M. Yu. 1988. Rol metallov v epokhu Velikoy grecheskoy kolonizatsii. *VDI* (1), 17—42.
- Vinogradov Yu. G. 1989. *Politicheskaya istoria Olviyskogo polisa (VII—I vv. do n. e.)*. Moskva: Nauka.
- Vinogradov Yu. G., Rusyaeva A. S. 1980. Kult Apollona i kalendar v Olvii. In: *Anokhin V. A. (otv. red.) Issledovaniya po antichnoy arkheologii Severnogo Prichernomor'ya*. Kiev: Naukova dumka, 19—64.
- Zograf A. N. 1951. Antichnye monety. *MIA* 16. Akademiya nauk SSSR.
- V. P. Alekseev, P. G. Loboda. Numismatic Rarities of Antique Tyra In New Findings.**
- Alekseev V. P. 1997. *Redkie i neizdannyye monety antichnykh gorodov Severnogo Prichernomor'ya*. Odessa: Polis.
- Alekseev V. P. 2001. Pamyatniki drevnikh kultur iz Dnestro-Dunayskogo regiona. *VDI* (4), 66—76.
- Alekseev V. P. 2005. Redkie i unikalnye monety antichnykh gorodov Severnogo Prichernomor'ya. *Stratum plus* (6), 364—373.
- Alekseev V. P., Loboda P. G. 2008. *Materialy po numizmatike i arkheologii drevnego Severnogo Prichernomor'ya*. Odessa: KP Odesskaya gorodskaya tipografia.
- Anokhin V. A. 1989. *Monety antichnykh gorodov Severo-Zapadnogo Prichernomor'ya*. Kiev: Naukova dumka.
- Blavatskiy V. D. 1954. *Ocherki voennogo dela v antichnykh gosudarstvakh Severnogo Prichernomor'ya*. Moskva: Akademiya nauk SSSR.
- Burachkov P. O. 1884. *Obshchiy katalog monet, prinadle-*

- zhshchikh ellinskim koloniam, sushchestvovavshim v drevnosti na severnom beregu Chernogo morya.* Ch. I. Odessa: Tipografia A. Schulze.
- Dyukov Yu. L., Smekalova T. N. 1997. Issledovanie sostava monet Tiry iz sobrania Gosudarstvennogo Ermitazha. In: Okhotnikov S. B. (otv. red.). *Nikoniy i antichny mir Severnogo Prichernomor'ya*. Odessa: Vetakom, 231—240.
- Frolova N. A. 1986. K voprosu ob interpretatsii nekotorykh izobrazheniy na pozdnobosporskikh monetakh. In: Koshelenko G. A. (otv. red.). *Problemy antichnoy kultury*. Moskva: Nauka, 209—214.
- Frolova N. A. 2006. *Katalog monet antichnoy Tiry*. Moskva: Rossiyskaya politicheskaya entsiklopediya.
- Karishkovskiy P. J. 1962. Z istorii greko-skifskikh vidnosin u Pivnichno-Zakhidnomu Prichornomor'yu. *Arkheologichni pamyatki URSR XI*. Akademia nauk URSR, 102—121.
- Karyshkovskiy P. O., Kleyman I. B. 1985. *Drevniy gorod Tira*. Kiev: Naukova dumka.
- Kotsievskiy A. S. 1982. Neskolko neizdannykh monet Tiry iz chastnykh sobraniy. In: Yanin V. L. (otv. red.). *Numizmatika antichnogo Prichernomor'ya*. Kiev: Naukova dumka, 117—125.
- Losev A. F. 1996. *Mifologiya grekov i rimlyan*. Moskva: Mysl.
- Makandarov G. I. 2007. *Svodny katalog monet goroda Tiry*. (Izd. vtoroje). Odessa: SPD Fridman A. S.
- Nechitaylo V. V., Mikhajlov S. L. 2000. *Katalog antichnykh monet Skifii, Berezani, Nikonia, Tiry, Kerkinitidy*. Kiev.
- Nosova L. V. 2005. Monety Tiry serediny I v. n. e. In: Molchanov A. A. (otv. red.). *XIII Vserossiyskaya numizmaticheskaya konferentsia 11—15 aprelya*. Moskva: Alfa-Print, 31—32.
- Oreshnikov A. V. 1887. *Katalog sobrania drevnostey grafa A. S. Uvarova*. Moskva: Tipografia i slovolit'ia O. Gerbeka.
- Son N. A. 1993. *Tira rimskogo vremeni*. Kiev: Naukova dumka.
- Tsvetaeva G. A. 1979. *Bospor i Rim*. Moskva: Nauka.
- Turovskiy E. Ya., Demyanchuk S. G. 1998. K voprosu o khronologii serebryanykh i mednykh monet Tiry avtonomnogo perioda. In: *Drevnee Prichernomor'ye*. Odessa: Kalamo, 144—149.
- Zograf A. N. 1951. Antichnye monety. *MIA* 16. Akademija nauk SSSR
- Zograf A. H. 1957. *Monety Tiry*. Moskva: Akademia nauk SSSR.
- A. V. Gavrilov. Numismatic Findings on Kuru Bash Settlement (Camp) and Some Issues of History of Theodosia (late 2<sup>nd</sup> — 1<sup>st</sup> cc. BC).**
- Anokhin V. A. 1986. Monetnoe delo Bospora v VI—II vv. do n. e. Kiev: Naukova dumka.
- Anokhin V. A. 1999. Istoria Bospora Kimmerijskogo. Kiev: Odigitria.
- Buyskikh S. B. 1991. Fortifikatsia olviyskogo gosudarstva. Kiev: Naukova dumka.
- Frolova N. A., Maslennikov A. A. 1994. Monety iz klada bosporskikh monet nachala — serediny I v. do n. e. iz poselenia «Polyanka» kak istoricheskiy istochnik. In: *Mezhdunarodnaya konferentsia po primeneniyu metodov estestvennykh nauk v arkheologii. Materialy mezhdunarodnoy konferentsii*. T. II. Sankt-Peterburg, 186—187.
- Frolova N. A. 1998. Klad bosporskikh monet I v. do n. e., naydenny na antichnom poselenii «Polyanka» (1984—1985 gg.). *PIFK* (VI), 53—76.
- Frolova N. A., Ireland S. 1999. O khronologii emissiy monet na Bospore v mitridatovskiy period (110/9—63 gg. do n. e.). *DB* (2), 232—265.
- Gavrilov O. V. 1998. Novi dani pro silsku okruhu antichnoy Feodosii. *Arkheologia* (1), 105—117.
- Gavrilov A. V. 2004. *Okruha antichnoy Feodosii*. Simferopol: Azbuka.
- Gavrilov A. V., Shonov I. V. 2005. Kratkaya informatsia o numizmaticheskom materiale selishcha Kuru Bash (lager) bliz Feodosii. *Bosporskiy fenomen: problema sootnoshenia pismennykh i arkheologicheskikh istochnikov*. Materialy nauchnoy konferentsii. Sankt-Peterburg: GE.
- Golenko K. V. 1964. Sostav denezhnogo obrashchenia Khersonesa I v. do n. e. *VDI* (4), 50—73.
- Golenko K. V. 1966. Podrazhanie mednym monetam gorodov Ponta i Paflagonii vremeni Mitridata Evpatora. *VDI* (3), 142—149.
- Golenko V. K. 2005. K «reabilitatsii» antichnogo poselenia Polyanka. In: Zuev V. Yu. (otv. red.). *Bosporskiy fenomen: problema sootnoshenia pismennykh i arkheologicheskikh istochnikov*. Materialy mezhdunarodnoy nauchnoy konferentsii. Sankt-Peterburg: GE, 385—392.
- Karyshkovskiy P. O. 1988. *Monety Olvii (ocherk denezhnogo obrashchenia Severo-Zapadnogo Prichernomor'ya v antichnuyu epokhu)*. Kiev: Naukova dumka.
- Katyushin E. A. 1998. *Feodosia, Kaffa, Kefe*. Feodosia: Izdatelskiy dom «Koktebel'».
- Koltukhov S. G. 1999. *Ukreplenia Krymskoy Skifii*. Simferopol: SONAT.
- Korpusova V. M. 1972. Pro naselennyya khori antichnoy Feodosii. *Arkheologia* (6), 41—55.
- Korpusova V. N. 1980. Nadgrobnye stely nekropoley sel'skikh poseleniy Bospora. In: *Issledovania po antichnoy arkheologii Severnogo Prichernomor'ya*. Kiev: Naukova dumka, 141—150.
- Koshelenko G. A., Maslennikov A. A. 2003. Eshche raz o kulte Mitry-Attisa. *DB* (6), 184—189.
- Krapivina V. V., Diatroptov P. D. 2005. Nadpis namestnika Mitridata VI Evpatora iz Olvii. *VDI*. (1), 67—73.
- Lantsov S. B. 2001. K voprosu o prebyvanii voysk pontijskogo tsarya Mitridata VI Evpatora v Tavrike. In: Ivanenko P. I. (otv. red.). *175 let Kerchenskoy muzeyu drevnostey*. Materialy mezhdunarodnoy konferentsii. Kerch, 63—66.
- Lantsov S. B. 2003. *Antichnoe svyatilishche na zapadnom beregu Kryma*. Kiev: Stilos.
- Maslennikov A. A. 1998. *Ellinskaya khora na krayu oecumene. Selskaya territoria evropeyskogo Bospora v antichnuyu epokhu*. Moskva: Indrik.
- Saprykin S. Yu. 1986. *Gerakleya Pontiyskaya i Khersones Tavricheskiy. Vzaimootnoshenia metropolii i kolonii v VI—I vv. do n. e.* Moskva: Nauka.
- Saprykin S. Yu. 1996. *Pontiyskoe tsarstvo: gosudarstvo grekov i varvarov v Prichernomor'ye*. Moskva: Nauka.
- Saprykin S. Yu. 2002. *Bosporskoe tsarstvo na rubezhe dvukh epokh*. Moskva: Nauka.
- Tsetsckhladze G. R. 1991. Kolkhidskie amfory Severo-Zapadnogo Kryma. In: *Pamyatniki zheleznoego veka v okrestnostyakh Evpatorii*. Moskva, 175—177.
- Tsetsckhladze G. R. 1992. Proizvodstvo amfornoy tary v Kolkhide. In: V. I. Kats, S. Yu. Monakhov (otv. red.). *Grecheskie amfory*. Saratov: SGU, 90—110.
- Uzhentsev V. B. 2006. *Elliny i varvary Prekrasnoy Gavani*. Simferopol: SONAT.
- Vinogradov Yu. G. 1991. Fanagoriyskie naemniki. *VDI* (4), 14—33.
- Zaytsev Yu. P., Mordvintseva V. I. 2003. Podvyaznye

№6. 2010

- fibuly v varvarkikh pogrebniakh Severnogo Prichernomor'ya pozdneellinisticheskogo perioda. *RA* (2), 135—154.
- Zograf A. N. 1951. Antichnye monety. *MIA* 16.
- Zeest I. B. 1953. Raskopki Feodosii. *KSIIMK* 51, 143—148.
- O. N. Melnikov. **Bosporan Kingdom and the Origin of Coin-Weight Systems of the Classical Antiquity.**
- Abramov A. P., Zakharov E. V. 2007. Kompleks pervoy chetverti V v. do n. e. iz Patreya. *DB* 11, 15—23.
- Abramson i dr. 2008: Abramson M. G., Frolova N. A. 2007—2008. *Korpus bosporskikh kladov antichnykh monet* I. Simferopol; Kerch: Izdatelskiy dom «ADEF-Ukraina».
- Anokhin V. A. 1971. Otnositelnaya stoimost zolota i serebra v Olvii i na Bospore v kontse V—IV v. do n. e. *NIŠ* 4, 3—14.
- Anokhin V. A. 1986. *Monetnoe delo Bospora*. Kiev: Naukova dumka.
- Anokhin V. A. 1989. *Monetnoe delo antichnykh gorodov Severo-Zapadnogo Prichernomor'ya*. Kiev: Naukova dumka.
- Bertie-Delagard A. L. 1909. *Otnositelnaya stoimost monetnykh metallor na Bospore i Borisfene v polovine IV v. do R. H.* Otd. ottisk iz NS MNO.
- Bertie-Delagard A. L. 1911. Otnositelnaya stoimost monetnykh metallor na Bospore i Borisfene v polovine IV v. do R. H. *NS MNO* I, 1—100.
- Bertie-Delagard A. L. 1913. Materialy dlya vesovykh issledovaniy monetnykh sistem drevnegrecheskikh gorodov i tsarey Sarmatii i Tavridy. *NS MHO* II, 49—134.
- Bulatovich S. A. 1981. Vlianie tipologii kizikinov na monetnoe delo gorodov Prichernomor'ya. In: Karyshkovskiy P. O. (otv. red.). *Pamyatniki drevnikh kultur Severo-Zapadnogo Prichernomor'ya*. Kiev: Naukova dumka, 114—119.
- Chuiustova L. I. 1962. Antichnye i srednevekovye vesovye sistemy, imevshie khozhdenie v Severnom Prichernomor'ye. *AIB* II, 7—235.
- Dandamaev i dr. 1980: Dandamaev M. A., Lukonin V. G. *Kultura i ekonomika drevnego Irana*. Moskva.
- Frolova N. A. 1996. Monetnoe delo Bospora serediny VI—V v. do n. e. *RA* 2, 34—69.
- Golenko V. K. 2004. Eshche raz o tipologii rannego serebra Bospora. In: Koltukhov S. G., Lantsov S. B., Puzdrovskiy A. E. (otv. red.). *U Ponta Evksinskogo (pamyati Pavla Nikolaevicha Shultsa)*. Simferopol: Kulturny nauchny tsentr, 183—198.
- Golenko K. V. 1974. Monety iz raskopok Nimfeya 1939—1970 gg. *NE* XI, 61—93.
- Karyshkovskiy P. O. 1960. Ob obrashchenii kizikinov v Olvii. *NE* 2, 3—13.
- Karyshkovskiy P. O. 1977. Olviyskie eksagii iz sobraniya GIM. *NS. Ch. 5. Vyp. 1. TGIM* 49, 110—120.
- Karyshkovskiy P. O. 1984. Novye materialy o monetakh Eminaka. In: Chernyakov I. T. (otv. red.). *Ranniy zhelezny vek Severo-Zapadnogo Prichernomor'ya*. Kiev: Naukova dumka, 78—89.
- Karyshkovskiy P. O. 1988. *Monety Olvii. Ocherk denezhno-obraščenia Severo-Zapadnogo Prichernomor'ya v antichnyu epokhu*. Kiev: Naukova dumka.
- Karyshkovskiy P. O. 1999. Olviyskie monety: proizvodstvo i metrologia. *Sp.* 6.
- Karyshkovskiy P. O. 2003. *Monetnoe delo i denezhno-obraščenie Olvii (VI v. do n.e. — IV v. n.e.)*. Diss. ... dokt. istor. nauk. Odessa. 1968. Odessa: ChP «Fridman A. S.»
- Kazamanova L. N. 1969. *Vvedenie v antichnyu numizmatiku*. Moskva: MGU.
- Kulikov A. V. 2007. K nakhodke arkhaiskoy pantikapeyskoy monety na poselenii Chatr-Tau (o meste vznicheniya bosporskogo goroda Kiteja). In: Zuev V. Yu. (otv. red.). *BF* II, 325—331.
- Melnikov O. H. 2003a. K publikatsii krupneyshey serebranoy monety antichnogo Prichernomor'ya. *Sp.* 6, 146—156.
- Melnikov O. H. 2005a. Kizikin v monetnykh sistemakh Bospora i Afin IV v. do n.e. In: Zinko V. N. (otv. red.). *BKVMPAS* VI, 207—209.
- Melnikov O. H. 2005b. Kizikin kak metrologicheskiy koordinatorskiy monetno-vesovykh sistem Gretsii i Bospora. *Numizmatika* 9, 8—12, 28.
- Melnikov O. H. 2005v. Metrologia monet Bospora vtoroy poloviny VI — nachala IV vv. do n. e. *Sp.* 6, 320—355.
- Melnikov O. H. 2007. Nimfey, skifskiy vozhd Samma (...) i dve izmeny Gilona. In: Zuev V. Yu. (otv. red.). *BF* II, 331—337.
- Melnikov O. H. 2008. Formirovanie drevneyshikh monetno-vesovykh sistem Eucemene. *SS* III, 118—136.
- Sidorenko i dr. 2009: Sidorenko V. A., Shonov I. V. 2009. K tipologii monetnoy chekanki antichnoy Feodosii. *MAIET* XV, 501—524.
- Smekalova i dr. 2001: Smekalova T. N., Dyukov Yu. L. 2001. *Monetnye splavy gosudarstv Prichernomor'ya: Bospor, Olvia, Tira*. Sankt-Peterburg: Sankt-Peterburgskiy universitet.
- Strokin V. L. 2009. Nimfey — Samma(?) — Nimfey. *DB* 13, 359—392.
- Shalobudov i dr. 2004: Shalobudov V. N., Shulga A. N. K voprosu o chekanke zheleznykh monet v gorodakh antichnogo Bospora. *Starozhitnosti stepovogo Prichernomor'ya i Krimu XI*. Zaporizhzhya, 285—287.
- Shonov I. V. 2002. O monetnoy chekanke Feodosii posledney chetverti V—nachala IV vv. do R. H. *BI* II, 327—332.
- Steinwand G. 1930. Kizikskiy gekht Od. Istorichno - Arkheologichnogo muzeyu v svyazku z elektronovim karbuvannyam m. Kizika vzagali. *VOKKUAN* 4—5, 7—25.
- Tereshchenko A. E. 2004a. *Avtonomnaya chekanka polisov Bospora Kimmerijskogo VI – V vv. do n.e.* Diss. ... kand. ist. nauk. Sankt-Peterburg.
- Tereshchenko A. E. 2010. Polisl'naya chekanka Bospora Kimmerijskogo v kontse VI nachale IV vv. do n. e. *Sayt, posvyashchenny monetam Kryma*: [http://coins.ucoz.ru/load/polisnaja\\_chekanka\\_bospora\\_kimmerijskogo\\_v\\_konce\\_vi\\_nachale\\_iv\\_vv\\_do\\_n\\_eh/5-1-0-86](http://coins.ucoz.ru/load/polisnaja_chekanka_bospora_kimmerijskogo_v_konce_vi_nachale_iv_vv_do_n_eh/5-1-0-86)
- Yatsenko i dr. 2005: Yatsenko V. V., Titelakis A. V. O neizvestnom variante sindskikh gemitetartemoriev. In: Molchanov A. A. (otv. red.). *Trinadtsataya Vserossiyskaya numizmaticheskaya konferentsiya*. Moskva, 28—29.
- Zakharov E. V. 2009. Monety VI—V vv. do n. e., naydenneye na poselenii Garkusha I (Patrey). *DB* 13, 206—223.
- Zograf A. N. 1951. Antichnye monety. *MIA* 16.
- M. V. Stupko, E. Ia. Turovsky. **Cast Coins in Medieval Kherson.**
- Alekseenko N. A. 1996. Novye nakhodki pechatey predstaviteley gorodskogo upravleniya Khersona. *MAIET* V, 155—170.
- Alekseenko N. A. 1996a. K voprosu o deyatelnosti khersonesskogo monetnogo dvora v XIII veke. *HS* VII, 187—192.
- Alekseenko N. A. 2008. Numizmaticheskie paralleli v sfragistike vizantiyskogo Khersona. *ADSV* 38, 79—89.

- Anokhin V. A. 1977. *Monetnoe delo Khersonesa (IV v. do n. e. — XII v. n. e.)*. Kiev: Naukova dumka.
- Choref M. M. 2008. K voprosu o nominalakh bronz ranne srednevekovogo Khersona. *MAIASKI*, 117—130.
- Choref M. M. 2009. Monetnoe delo Khersona v pervoy polovine VIII veka (v pechati).
- Sokolova I. V. 1965. Khersonesskie monety X veka s portretami imperatorov. *NE V*, 116—121.
- Sokolova I. V. 1971. Klad hersonesskih monet serediny IX v. *TGE XII*, 16—26.
- Sokolova I. V. 1983. *Monety i pechati vizantiyskogo Khersona*. Leningrad: Iskusstvo.
- A. V. Crivenco, A. A. Kazarov. **Juchid Coins of Sakchi Found on Costesti Site in Moldova.**
- Abyzova E. N., Travkin S. N. 2000. Nekotorye osobennosti mednykh dzhuchidskikh monet s poselenia Kostashty (Bessarabia). In: Evglevskiy A. V. (gl. red.). *Stepi Evropy v epokhu srednevekovya*. T. 1. Donetsk: Donetskii gosudarstvennyi universitet, 351—359.
- Beitter V. M., Druzhinin E. G. 2008. Dirkhemy Sakchi kontsa XIII veka. In: Petrov P. N. (red.). *Trudy mezhdunarodnykh numizmaticheskikh konferentsiy. Monety i denezhnoe obrashchenie v mongolskikh gosudarstvakh XIII—XV vekov. Bolgar 2005, Volgograd 2006*. Moskva: Numizmaticheskaya literatura, 142—143.
- Dochev K. 1992. *Monety i parichno obrashchenie v Trnovo XII—XIV vv.* Veliko Trnovo: Vital.
- Egorov V. L. 1985. *Istoricheskaya geografiya Zolotoy Ordy v XIII—XIV vv.* Moskva: Nauka.
- Fomichev N. M. 1981. Dzhuchidskie monety iz Azova. *Sovetskaya arkhologia* (1), 219—241.
- Khromov K.: Nasledniki Genghis Khana i ikh monety. Monety i monetnye dvory ulusa Juchi. Zapadnoe Prichernomor'ye. Isakchi, Chilla, Vitsinia: [http://www.hordecoins.folgate.net/S\\_galGH\\_isaqchi.htm](http://www.hordecoins.folgate.net/S_galGH_isaqchi.htm)
- Klokov V. B., Lebedev V. P. 2000. Monetnoe obrashchenie zolotoordynskogo goroda Beldzhamen. In: Petrov P. N. (gl. red.). *Drevnosti Povolzhya i drugikh regionov*. Vyp. III. Moskva: IPR «Informelekto», 56—147.
- Klokov V. B., Lebedev V. P. 2002. Monetny kompleks s Selitrennogo gorodishcha. In: Petrov P. N. (gl. red.). *Drevnosti Povolzhya i drugikh regionov*. Vyp. IV. Moskva: Informelekto, 73—165.
- Kushner S. B. 2005. Karpato-Dnestrovskie zemli kak yugo-zapadnaya periferiya Zolotoy Ordy (po dannym novykh monetnykh nakhodok Kostashtskogo gorodishcha). *Istoricheskii almanakh Pridnestrovyia* (9), 77—82.
- Lebedev 2000—1: Lebedev V. P. 2000. Korpus monet Kryma v sostave Zolotoy Ordy (seredina XIII — konets XV vv.). *Numizmatika i faleristika* 1 (13), 19—23.
- Lebedev 2000—2: Lebedev V. P. 2000. Korpus monet Kryma v sostave Zolotoy Ordy. II. Anonimny chekan rubezha XIII—XIV vv. i monety Uzbek-khana (1312—1339). *Numizmatika i faleristika* 2 (14), 32—35.
- Lebedev V. P., Pavlenko V. M. 2008. Monetnoe obrashchenie zolotoordynskogo goroda Madzhar. In: Evglevskiy A. V. (gl. red.). *Stepi Evropy v epokhu srednevekovya*. T. 6. Donetsk: Donetskii natsionalny universitet, 415—486.
- Pivorovich V. B. 2008. *Monety i klady yuga Ukrainy*. Kherson: Litopis Prichernomor'ya.
- Polevoy L. L. 1969. Monety iz raskopok i sborov na poselenii Kostashty-Gyrylya (1946—1959 gg.). In: *Dalyokoe proshloe Moldavii*. Kishinev: Cartea Moldoveneasca, 146—160.
- Polevoy L. L. 1979. *Ocherki istoricheskoy geografii Moldavii XIII—XV vv.* Kishinev: Stiinta.
- Russev N. D. 1999. Na grani mirov i epokh. Goroda nizovyev Dunaya i Dnestra v kontse XIII—XIV vv. Kishinev: Vysshaya Antropologicheskaya Shkola.
- Severova M. B. 1990. Popolnenie fonda dzhuchidskikh monet Ermitazha (po materialam starokrymskoy arkhologicheskoy ekspeditsii). *Soobshchenia Gosudarstvennogo Ermitazha* (54). Leningrad, 43—46.
- Yanina S. A. 1970. Monety Zolotoy Ordy iz raskopok i sborov Povolzhskoy arkhologicheskoy ekspeditsii na Tsar-evskom gorodishche v 1959—1962 gg. V kn.: *Povolzhye v Srednie Veka*. Moskva: Nauka, 194—218.
- N. D. Russev. **John the Terrible's Coins — Evidence of International Relations of Moldavia in 1550—1600.**
- Barbaro I. 1971. Puteshestvie v Tanu. In: *Barbaro i Contarini o Rossii. K istorii italo-russkikh svyazey v XV v.* Leningrad: Nauka.
- Berov L. 1976. *Dvizhenie na tsenite na Balkanite prez XV—XIX vek i evropeyskata revolyutsia na tsenite*. Sofia: Izd-vo na BAN.
- Birnea P. P., Russev N. D. 1999. Monety srednevekovoy Moldavii (Istoriko-numizmaticheskie ocherki). *Stratum plus*. № 6: Vremya deneg, 176—262.
- DSO 1982. Abyzova E. N., Birnea P. P., Nudelman A. A. *Drevnosti Starogo Orheya. Moldavskiy period*. Kishinev: Stiinta.
- Foucault M. 1994. *Slova i veshchi. Arkheologia gumanitarnykh nauk*. Sankt-Peterburg: A-cad.
- Goretskiy L. 1890. Opisanie voyny Ivonii, gospodarya voloshskogo (1574) In: Antonovich V. (red.). *Memuary, otnosyashchiesya k istorii yuzhnoy Rusi*. Vyp. I (XVI st.). Kiev, 89—136.
- Grigore Ureche. 1971. Letopisetsul Tarii Moldovei. Chisinau: Cartea moldoveneasca.
- Hasdeu B. P. 1989. *Ion-Voevoda Lyuty*. Kishinev: Literatura artistica.
- IS 1965. *Istoricheskie svyazi narodov SSSR i Rumynii v XV — nachale XVIII v.* Dokumenty i materialy v trekh tomakh. T. I (1408—1632). Moskva: Nauka.
- Kharitonov H. 1998. *Entsiklopedia numizmatika. Monetite na Evropa v Blgaria XV—XVIII vek*. Veliko Trnovo: Abagar.
- Mokhov N. A. 1964. *Moldavia epokhi feodalizma (Ot drevneyshikh vremen do nachala XIX veka)*. Kishinev: Cartea moldoveneasca.
- OVIMK 1987. *Ocherki vneshnepoliticheskoy istorii Moldavskogo knyazhestva (Poslednyaya tret XIV — nachalo XIX v.)*. Kishinev: Shtiinca.
- Russev E. M. 1982. *Moldavskoe letopisanie — pamyatnik feodalnoy ideologii*. Kishinev: Stiinta.
- SML 1976. *Slavyano-moldavskie letopisi XV—XVI vv.* Moskva: Nauka.
- SN 1993. Fengler H., Girow G., Unger V. *Slovar numizmatika*. Moskva: Radio i svyaz.
- Speralskiy Z. 2001. *Moldavskie avantury*. Balti.
- Veselovskiy I. N., Bely Yu. A. 1974. *Nikolay Kopernik (1473—1543)*. Moskva: Nauka.
- Zaipt F. 2007. *Osnovavaneto na Evropa. Ocherk za poslednite hilyada godini*. Sofia
- G. G. Atanasov. **Rocky Cult Center of Zalmoxis on the Taban River in Southern Dobrogea.**
- Angelova St. 2003. Etnicheskyy sstav na naselenieto na rannovizantiyskiy Dorostol prez VI—VII v. *Studia Archaeologica*, I.
- Angelova St., Koleva R. 2000. Arkheologicheski dannii za rannoto slavyansko zaselvane v Blgariya. *GSU — IF* (2).
- Anna Komnina. 1965. *Aleksyiada*. (Tekst i kommentariy A.

№6. 2010

- A. Lyubarskogo). Moskva.
- Atanasov G. 1987. Km istoricheskata geografiya na Yuzhna Dobrudzha. *Dobrudzha*, 4.
- Atanasov G. 1996. Etnodemografski i etnokulturni promeni po Dobrudzhanskoto chernomorje prez srednevekovieto. *IPr* (2).
- Atanasov G. 2000. Za lichnostta, mchenicheskata smrt i moshchite na Sv. Dasiy Dorostolski (20 noemvri 303 g.). *Dukhovna kultura* (11).
- Atanasov G. 2004. *Skalni kultovi pametnitsi v Dobrudzha. Svetilishcha, khramove, manastiri*. Silistra.
- Atanasov G. 2007a. *Ayazma Ruyno. Kultov tsestr ot tri khilyadoletiya na tri religii*. Silistra.
- Atanasov G. 2007b. *Khristiyanskiyat Durostorum-Drstr. Dorostolskata eparkhia prez Ksnata antichnost i Srednevekovieto. Istorija, arkheologija, kultura, izkustvo*. Varna; Veliko Tmovo.
- Atanasov G. 2008. *Religioznite pametnitsi na Dobrudzha*. Silistra.
- Atanasov G. i dr. 1994. *Istoria na Alfatar*. Varna.
- Diogen Laertskiy. 1979. *O zhizni, ucheniakh i izrecheniakh znamenitykh filozofov*. Moskva.
- Dobrudzha 1978. *Dobrudzha. Etnografski, folklorni i ezikovi prouchvaniya*. Sofia.
- Fol V. 1990. *Skalata, konyat i ogyat. Rannata trakiyska obrednost*. Sofia.
- Fol V. 2000. *Megalitni i skalno izsecheni pametnitsi v Drevna Trakia*. Sofia.
- GB 1989. *Geografiya na Blgariya*. Sofia.
- Georgiev VI. 1977. *Trakite i tekhnia ezik*. Sofia.
- Gergova D. 2004. *Shoryanovo. Syvashchennaya zemlya getov*. Sofia.
- Katsarov D., Dechev D. 1939. *Izvori za starata istoria na Trakia i Makedonia*. Sofia.
- Kraev G. 1996. *Blgarski maskaradni igri*. Sofia.
- Marazov. Iv. 1983. Kult km mechkata v drevna Trakia. *Izkustvo*, 4.
- Mikov V. 1933. Praistoricheski selishcha i nakhodki v Blgaria. *Materiali za arkheologicheskata karta na Blgariya*, VII.
- MNM 1982. *Mify narodov mira*. T. 2. Moskva.
- Naydenova V. 1980. Skalnite svetilishcha v Trakia. In: *Poselishchni prouchvania v Trakia*. Yambol.
- Popov D. 1989. *Zalmoksis. Religia i obshchestvo na trakite*. Sofia.
- Popov D. 1995. *Bog s mnogoto imena*. Sofia.
- Porfiriy 1979. Zhizn Pifagora. In: Diogen Laertskiy. *O zhizni, ucheniakh i izrecheniakh znamenitykh filozofov*. Moskva.
- Rashev R. 2008. *Blgarskata ezicheska kultura VII—IX vek*. Sofia.
- Simeonova L. 1985. Zhitiyata na Daziy i martsianopolskite mchenitsi kato izvor za istoriata na getskite zemi prez kdnata antichnost. In: *Severoiztochna Blgaria. Drevnost i svremie*. Sofia.
- Stoev Al. 1990. Trakiyskoto skalno svetilishche "Belintash" kray s. Mostovo, Plovdivski okrg — model na drevna slncheva observatiria. *Interdistiplinarni izsledvania*, XVII.
- Torbatov S. 2004. Neizvestno trakiysko skalno svetilishche v Yuzhna Dobrudzha. *Arkheologia* (1—2).
- Tpkova-Zaimova V. 1960. Svedenia za srednevekovni kukerski igri v Silistrensko. In: *Ezikovedsko-etnografski izsledvania v pamet na ak. St. Romanski*. Sofia.
- Tsvetkova B. 1975. *Frenski ptepsi za Balkanite*. T. 1. (= Ptepsi za Balkanite, T. 1). Sofia.
- Venedikov Iv. 1983a. *Mednoto gumno na prablgarite*. Sofia.
- Venedikov Iv. 1983b. Nov aspekt na kulta km Zalmoksis. *Izkustvo* (4).
- Yordanov K. 1984. Getika: drzhava i obshchestvo. *Izkustvo* (4).
- O. O. Radzihovska. **The mouth of the Danube in the old portolans.**
- Bagrov L. 2004. *Istoria kartografii*. Moskva: Tsentrpoligraf.
- Chernyakov I. T. 1997. Lokalizatsia Nikoniya na srednevekovykh kartakh (K. Ptolemeya, 1477, G. Merkatora, 1589, I. Haase, 1763). In: *Nikoniy i antichny mir Severnogo Prichernomorja*. Odessa, 80—86.
- Fadeeva T. M., Shaposhnikov A. K. 2005. *Knyazhestvo Feodoro i ego knyazya*. Simferopol: Biznes-Inform.
- Kulakovskiy Yu. 1899. *Karta Evropeyskoy Sarmatii po Ptolemeyu*. Kiev.
- Neznamov P. A. 1930. *Portolany Alupkinskogo gosudarstvennogo istoriko-bytovogo muzeya*. Yalta.
- Petrescu I. G. 1963. *Delta Dunaya*. Moskva.
- lu. V. Stepanova. **Ethnographical Material for the Study of Early Russian Female Costume in the Upper Volga Area.**
- Dashkova I. A., Dvornikov A. S., Khokhlov A. N. 2003. Predvaritelnye itogi issledovaniya kompleksa drevnerusskikh pamyatnikov u dereven Kholmovo Sukhodol v 1985—1987 godakh. In: Arslanova F. H. (otv. red.). *Arkheologicheskie issledovaniya v Verkhnevolzhye*. Tver: TvGU, 89—142.
- Engovatova A. V., Orfinskaya O. V., Golikov V. P. 2005. Issledovanie zolotokanykh tekstilnykh izdeliy iz nekropoley Dmitrovskogo kremlya. In: Makarov N. A., Chernetsov A. V. (otv. red.). *Rus v IX—XIV vekakh: vzaimodeystvie Severa i Yuga*. Moskva: Nauka, 176—196.
- Grinkova N. P. 1936. Rodovye perezhitki, svyazannye s razdeleniem po polu i vozrastu. *Sovetskaya etnografiya* (2). Moskva: Nauka, 21—54.
- Kalmykova L. E. 1995. *Narodnoe iskusstvo Tverskoy zemli*. Tver: RIF LTD.
- Komarov K. I. 2002. Raskopki kurgannogo mogilnika u d. Pleshkovo Tverskoy oblasti. In: Sedov V. V. (otv. red.). *Arkheologicheskie statyi i materialy: Sbornik uchastnikov Velikoy Otechestvennoy voyny*. Tula: Grif i K, 141—189.
- Kravchenko T. A. 1974. Shatrishchenskiy mogilnik (po raskopkam 1966—1969 gg.). In: Mongait A. L. (otv. red.). *Arkheologia Ryazanskoy zemli*. Moskva: Nauka, 116—183.
- Lebedeva S. N. 2003. Proshloe i nastoyashchee tverskogo narodnogo kostyuma. In: *Sovremennye problemy razvitiya gumanitarnoy nauki po rezultatam regionalnogo konkursa 2003 goda «Tsentralnaya Rossiya: proshloe, nastoyashchee, budushchee»*. Tver: Znanie, 39—40.
- Maslova G. S. 1987. Odezhda. In: Bromley Yu. V. (otv. red.). *Etnografiya vostochnykh slavyan. Ocherki traditsionnoy kultury*. Moskva: Nauka, 259—291.
- Rabinovich M. G. 1986. Drevnerusskaya odezhda IX—XIII vv. In: Rabinovich M. G. (otv. red.). *Drevnyaya odezhda narodov Vostochnoy Evropy*. Moskva: Nauka, 40—61.
- Russkie. *Istoriko-etnograficheskiy atlas*. 1986. Moskva: Nauka.
- Saburova M. A. 1988. Pogrebnaya drevnerusskaya odezhda i nekotorye voprosy ee tipologii. In: Timoshchuk B. A. (otv. red.). *Drevnosti slavyan i Rusi*. Moskva: Nauka, 266—272.
- Saburova M. A., Elkina A. K. 1991. Detali drevnerusskoy odezhdy po materialam nekropolya g. Suzdalya. In:

- Materialy po srednevekovoy arkheologii Severo-Vostochnoy Rusi.* Moskva: IA AN SSSR, 53—112.
- Schmidt E. A. 1957. Kurgany XI—XIII vv. u d. Kharlapovo v Smolenskom Podneprovye. In: *Materialy po izucheniyu Smolenskoj oblasti.* Smolensk: Smolenskoe knizhnoe izdatelstvo, 184—281.
- Sedov V. V. 1982. *Vostochnye slavyane v VI—XIII vv.* Arkheologia SSSR. Moskva: Nauka.
- Sedov V. V. 1994. *Ocherki po arkheologii slavyan.* Moskva: Nauka.
- Sosnina N., Shangina I. 1998. *Russkiy traditsionny kostyum. Entsiklopedia.* Sankt-Peterburg.
- Stepanova Yu. V. 2005. Elementy drevnerusskogo kostyuma po pismennym istochnikam XII—XV vv. i danye arkheologii. In: Konyavskaya E. L. (otv. red.). *Drevnyaya Rus. Voprosy medievistiki.* № 3 (21). Moskva: RFK-Imidzh Lab, 96—97.
- Vershinskiy A. N. 1913. *Materialy po istorii drevnerusskikh odezhd.* Staritsa.
- Zelenin D. K. 1991. *Vostochnoslavjanskaya etnografija.* Moskva: Nauka.
- N. V. Zhilina. Archaic headgear (archaeology, ethnology, folk art).**
- Agapov A. S., Saracheva T. G. 1997. O sposobakh nosheniya visochnykh kolets. *RA* (1), 99—108.
- Albom Meyerberga. Vidy i bytovyje kartiny Rossii XVII v.* 1903. Sankt-Peterburg.
- Deshpande O. 2004. *Indijskaya miniatyura.* Sankt-Peterburg: Avror; Kaliningrad: Yantarny skaz.
- Finno-ugry i balty v epokhu srednevekovya.* 1987. Rybakov B. A. (otv. red.). Arkheologia SSSR. Moskva: Nauka.
- Gavritukhin I. O., Oblomskiy A. M. 1996. *Gaponovskiy klad i ego kulturno-istoricheskiy kontekst.* Ranneslavjanskij mir 3. Moskva: Institut arkheologii RAN, Kurskiy oblastnoy arkheologicheskij muzey.
- Grinkova N. P. 1955. Visochnye ukrashenia v russkom narodnom zhenskom kostyume. *Sbornik MAE.* T. XVI. Moskva; Leningrad: Nauka, 24—40.
- Grishakov V. V., Zelenev Yu. A. 1999. Muroma. In: M. G. Ivanova (otv. red.); *Finno-ugry Povolzhya i Priuralya v srednie veka.* Izhevsk: Udmurtskiy institut istorii, yazyka i literatury, Mariyskiy nauchno-issledovatel'skiy institut yazyka, literatury i istorii, 89—118.
- Kalashnikova N. M. 2002. *Narodny kostyum.* Moskva: SVAROG I K.
- Khvoyko V. V. 1904. Raskopki mogilnika pri s. Brovarki Gadyachskogo uезда Poltavskoy gub. In: *Drevnosti XX, 2.* Moskva, 40—48.
- Levasheva V. P. 1968. Venchiki zhenskogo golovnogogo ubora iz kurganov X—XII vv. In: Krupnov E. I. (otv. red.) *Slavyane i Rus.* Moskva: Nauka, 91—97.
- Levinson-Nechaeva M. N. 1959. Tkachestvo v russkoy derevne X—XIII vv. po dannym arkheologicheskikh raskopok. *Trudy GIM.* 33. Moskva: Gosudarstvenny istoricheskiy muzey, 9—37.
- Melnik E. N. 1901. Raskopki v zemle Luchan, proizvedennye v 1897—1898 gg. *Trudy XI AS v Kieve.* T. I. Kiev, 479—576.
- Moiseenko E., Faleeva V. 1990. *Biser i steklyarus v Rossii XVIII — nachalo XX veka.* Leningrad: Khudozhnik RSFSR.
- Radoykovich. B. 1969. *Nakit Kot Srba.* Beograd: Muzej primenyene umetnosti.
- Rodinkova V. E. 2008. Sistema zhenskogo rannesrednevekovogo ubora Srednego Podneprovya (retrospektivnyy analiz) In: Gavritukhin I. O., Oblomskiy A. M. (otv. red.). *Vostochnaya Evropa v seredine I tysyacheletia n. e. Ranneslavjanskij mir* 9. Gl. 7. Moskva: Institut arkheologii RAN, 358—388.
- Saburova M. A. 1974. Zhenskiy golovnoy ubor u slavyan (po materialam Vologodskoy ekspeditsii). *SA.* (2), 85—97.
- Saburova M. A. 1997. Drevnerusskiy kostyum. In: Rybakov B. A. (otv. red.). *Arkheologia. Byt i kultura.* Gl. 4. Moskva: Nauka, 93—109.
- Samokvasov D. Ya. 1915. *Dnevnik raskopok v okrestnostyakh s. Gocheva Oboyanskogo u. Kurskoy gub., proizvedennykh v 1909 g.* Moskva.
- Sedov V. V. 1982. *Vostochnye slavyane v VI—XIII vv.* Arkheologia SSSR. Moskva: Nauka.
- Sedov V. V. 1994. *Ocherki po arkheologii slavyan.* Moskva: Institut arkheologii RAN.
- Shpilev A. G. 2005—2009. Ob odnom tipe pogrebalnykh golovnykh uborov u yuzhnykh severyan v kontse X—XI vv. *Stratum plus* 5, 338—351.
- Slavyane Evropy i narody Rossii. K 140 letiyu pervoy etnograficheskoy vystavki 1867 goda.* 2008. Sankt-Peterburg: Rossiyskiy etnograficheskij muzey.
- Sobranie risunkov k puteshestviyu Meierberga.* 1827. Sankt-Peterburg.
- Sokrovishchnitsa mira. Yuvelirnoe iskusstvo Indii v epokhu Velikikh Mogolov. Kollektzia As-Sabah.* 2009. Manuel Kin, Salam Kaukji. Natsionalny muzey Kuwaita; Thames & Hudson.
- Sosnina N., Shangina I. 1999. *Russkiy traditsionny kostyum. Illyustrirovannaya entsiklopedia.* Sankt-Peterburg: Iskusstvo SPB.
- Stepanova Yu. V. 2009. *Drevnerusskiy pogrebalny kostyum Verkhnevolzhya.* Tver: Tverskoy gosudarstvenny universitet.
- Volkajte-Kuliskauskene R. K. 1986. Odezhd litovtsev s drevneyshikh vremen do XVII v. In: M. G. Rabinovich (otv. red.). *Drevnyaya odezhd narodov Vostochnoy Evropy.* Moskva: Nauka, 146—171.
- Volkov F. L. 1916. Etnograficheskie osobennosti ukrainskogo naroda In: Volkov F. K., Grushevskiy M. S., Kovalevskiy M. M. (pod red.). *Ukrainskiy narod v ego proshlom i nastoyashchem.* T. II. Petrograd, 455—647.
- Weis G. 2000. *Istoria tsivilizatsii.* Moskva: EKSMO-PRESS.
- Zelenin D. K. 1991. *Vostochnoslavjanskaya etnografija.* Moskva: Glavnaya redaktsia vostochnoy literatury.
- Zhilina N. V. 2001. Rekonstruktsia metallicheskogo ubora po kladam vtoroy poloviny XI — nachala XII vv. s territorii krivichey i sloven. *Arkheologia i istoria Pskova i Pskovskoy zemli.* Materialy nauchnogo seminar za 2000 god. Pskov, 192—206.
- Zhilina N. V. 2006. Shumyashchie ukrashenia v slavyano-russkom ubore. In: *Integratsia arkheologicheskikh i etnograficheskikh issledovaniy. Sbornik nauchnykh trudov.* Tomilov N. A. (gl. red.), Berezhnova M. L. (otv. red.). Krasnoyarsk; Omsk: Omskiy filial Instituta arkheologii SO RAN, 194—199.
- O. V. Kuz'mina. "He will put on red, dark red and purple clothes" (early Russian upper clothing of men in 14 —15 cc.).**
- Dahl V. I. 1994. *O poveriakh, sueveriakh i predrassudkakh russkogo naroda.* Sankt-Peterburg: Litera.
- Dukhovnye i dogovornye gramoty velikikh i udelnykh knyazey XIV—XVI vv.* 1950. Moskva; Leningrad: Izdatelstvo Akademii nauk SSSR.
- Gramoty Velikogo Novgoroda i Pskova.* 1949. Moskva; Leningrad: Izdatelstvo Akademii nauk SSSR.
- Herberstein S. 1988. *Zapiski o Moskovii.* Moskva: Moskovskiy gosudarstvenny universitet.

## №6. 2010

- Khozhdienie za tri morya Afanasia Nikitina. 2005. In: Maletov E. I. *Antologia khozhdeniy russkikh puteshestvennikov XII—XV veka*. Moskva: Nauka.
- Letopis Avraamki. 2000. In: *Polnoe sobranie russkikh letopisey*. T. 16. Moskva: Yazyki slavyanskoy kultury.
- Marasinova L. M. 1966. *Novye pskovskie gramoty XIV—XV vekov*. Moskva: Izdatelstvo Moskovskogo universiteta.
- Maslova G. S. 1984. *Narodnaya odezhda v vostochno-slavyanskikh traditsionnykh obychnykh i obryadakh XIX — nachala XX v.* Moskva: Nauka.
- Nikonovskaya letopis (Letopisny sbornik, imenuemy Patriarshey ili Nikonovskoy letopisyu). 2000. In: *Polnoe sobranie russkikh letopisey*. T. IX—XIV. Moskva: Yazyki slavyanskoy kultury.
- Novgorodskaya XIV letopis. 2000. In: *Polnoe sobranie russkikh letopisey*. T. IV. Ch. 1. Moskva: Yazyki slavyanskoy kultury.
- Olenin A. N. 1832. *Opyt ob odezhde, oruzhii, nrvakh, obychnykh i stepeni prosveshchenia slovyan ot vremen Troyana i russkikh do nashestvia tatar*. Sankt-Peterburg: tipografia I. Glazunova.
- Pamyatniki drevnerusskogo kanonicheskogo prava. (Pamyatniki XI—XV vv.). Ch. 1. 1880. In: *Rossiyskaya istoricheskaya biblioteka*. T. VI. Sankt-Peterburg: Arkheograficheskaya komissia.
- Poppe A. Istorija drevnerusskoy tkani i odezhdy. Votola. 1965. In: «Acta baltic-slavica». T. 2. Bialostok.
- Russkiy traditsionny kostyum. 2001. Sankt-Peterburg: Iskustvo.
- Rusko-livonskie akty, sobrannyye K. E. Napyerskim. 1868. Sankt-Peterburg: Arkheograficheskaya komissia.
- Squires E. R., Ferdinand S. N. 2002. *Ganza i Novgorod. Yazykovye aspekty istoricheskikh kontaktov*. Moskva: Indrik.
- Sreznevskiy I. I. 1912. *Materialy dlya slovary drevnerusskogo yazyka*. T. 3. Sankt-Peterburg: Izdanie Otdeleniya russkogo yazyka i slovesnosti Imperatorskoy Akademii nauk.
- Yolkina I. I. 2000. Tekstilnye izdelia iz grobnitsy prepodobnogo Nikity Stolpnika Pereslavskogo. In: *Tezisy dokladov II regionalnoy konferentsii po istorii Moskovskoy oblasti, posvyashchennoy 70 letiyu Moskovskogo pedagogicheskogo universiteta*. Moskva.
- Zaloznyak A. A. 2004. *Drevnenovgorodskiy dialekt*. Moskva: Yazyki slavyanskoy kultury.
- A. E. Zhabreva. **Reprinting as a Way to Save a Source (a case study of the Project “The Peoples of Russia”)**.
- Breton Zh. B. 2007. *Rossia, ili Nruvy, obychai i kostyummy zhiteley vseh provintsiy etoy imperii*. Per. s fr. N. Dobrobabenko. Moskva: RUSAL. (Proekt «Narody Rossii»).
- Chabrov G. N. 1957. *Vostochnyye okrainy Rossii v ruskom izobrazitelnom iskusstve XVIII veka*. Tashkent: Izd-vo SAGU.
- Georgi I. G. 1774—1776. *Otkryvaemaya Rossia, ili Sobranie odezhd vseh narodov v Rossiyskoy imperii obretayushchikhsya*. Vyp. 1—10. Sankt-Peterburg.
- Georgi I. G. 1776—1777. *Opisanie vseh v Rossiyskom gosudarstve obitayushchikh narodov, tak zhe ikh zhiteyskikh obryadov, ver, obyknoveniy, zhilishch, odezhd i prochikh dostopamyatnostey: per. s nem.* Ch. 1—3. Sankt-Peterburg: izhdiveniem knigoprodavtsa K. V. Millera.
- Georgi I. G. 1795—1796. *Opisanie obitayushchikh, v Rossiyskom gosudarstve, narodov, tak zhe ikh zhiteyskikh obryadov, ver, obyknoveniy, zhilishch, odezhd i prochikh dostoyopamyatnostey*. Ch. 1—2. Sankt-Peterburg: Izhdiveniem knigoprodavtsa Ivana Glazunova.
- Georgi I. G. 1799. *Opisanie vseh obitayushchikh v Rossiyskom Gosudarstve narodov, ikh zhiteyskikh obryadov, obyknoveniy, odezhd, zhilishch, uprazhneniy, zabav, veroispovedaniy i drugikh dostopamyatnostey <...>: V 4 h chastyakh: So 100 gravirovannymi izobrazheniyami narodov i 8 vinyetami*. Sankt-Peterburg: Izhdiveniem knigoprodavtsa Ivana Glazunova.
- Georgi I. G. 2007. *Opisanie vseh obitayushchikh v Rossiyskom gosudarstve narodov, ikh zhiteyskikh obryadov, obyknoveniy, odezhd, zhilishch, uprazhneniy, zabav, veroispovedaniy i drugikh dostopamyatnostey*. Moskva: RUSAL (Proekt «Narody Rossii»).
- Goncharova N. N. 1987. *E. I. Korneev: iz istorii russkoy grafiki nachala 19 v.* Moskva: Iskustvo.
- Komelova G. N. 1961. *Stseny russkoy narodnoy zhizni kontsa XVIII — nachala XIX vekov po gravyuram iz sobrania Gosudarstvennogo Ermitazha*. Leningrad: Izd-vo Gos. Ermitazha.
- Opisanie 1810. *Opisanie v litsakh torzhestva, proiskhodivshogo v 1626 godu fevralya 5, pri brakosochetanii gosudarya tsarya i velikogo knyazya Mikhaila Feodorovicha s gosudaryneyu tsaritseyu Evdokieyu Lukyanovnoyu iz roda Streshnevykh*. Moskva: v tipografii Platona Beketova.
- [Pauli G.-T.] 1902. In: Polovtsev A. A. (red.) *Russkiy biograficheskiy slovar*. T. 13. Sankt-Peterburg: Imp. Rus. ist. obshch-vo, 339—401.
- Pauli G. -T. 2007. *Etnograficheskoe opisanie narodov Rossii*. Per. s fr. A. Morozza. Moskva: RUSAL. (Proekt «Narody Rossii»).
- Rehberg K. 2007. *Narody Rossii, ili Opisanie nrvov, obychaev i kostyumov razlichnykh natsionalnostey Rossiyskoy imperii*. Per. s fr. Z. Bado, A. Morozza. Moskva: RUSAL. (Proekt «Narody Rossii»).
- Renet E. 2002. Khudozhnik ser Robert Kerr Porter v Rossii. *Nashe nasledie*, 63—64, 151—163.
- Rovinskiy D. A. 1882. *Dostovernye portrety moskovskikh gosudarey Ivana III, Vasilia Ivanovicha i Ivana IV Groznogo i posolstva ikh vremeni*. Sankt-Peterburg: pechatano v Ekspeditsii zagotovleniya gos. bumag.
- Rovinskiy D. A. 1895. *Podrobny slovar russkikh graverov XVI—XIX vv.* T. 1—2. Sankt-Peterburg: Tip. Akad. nauk.
- Stanyukovich T. V. 1978. *Etnograficheskaya nauka i muzei: (Po materialam etnogr. muzeev Akademii nauk)*. Leningrad: Nauka. Leningr. otd.
- Tokarev S. A. 1966. *Istoria russkoy etnografii: (Dooktyabrskiy period)*. Moskva: Nauka.
- I. F. Grek. **Anthroponymy of Transdanubian Settlers (1770 — early 1800)**.
- Atanasov G. 2009. *Dobrudzhanskoto despotstvo*. Veliko Trnovo.
- Atanasov S. 1958. *Selskite vstaniya v Blgaria v kraya na XVIII v. i szdavaneto na blgarskata zemska voyska*. Sofia.
- Berg L. S. 1919. *Naselenie Bessarabii*. Petrograd.
- Bulgar S. 2008. *Istoria goroda Komrata*. Kishinev.
- Dimitrov Str. 1995. Gagauzkiyat problem. In: *Blgarite v Severnoto Prichernomorie*. T. 4. Veliko Trnovo, 147—168.
- Dimitrov Str. 1996. Oshche edno mnenie za imeto «gagauz». In: *Blgarite v Severnoto Prichernomorie*. T. 5. Veliko Trnovo, 199—219.
- Doynov S. 1979. *Blgarskoto natsionalnoosvoboditelno dvizhenie 1806—1812*. Sofia.
- Dron I. V. 1992. *Gagauzskie geograficheskie nazvaniya*.

- Kishinev.
- Dron I. V., Kuroglo S. S. *Sovremennaya gagauzskaya toponimia i antroponimia*. Kishinev.
- Gaydarzhi G. A., Coltsa E. K. *Gagauzsko-russko-moldavskiy slovar*. Moskva.
- Grek I. F. 1976. O proektakh planov ustroystva vykhodtsev iz-za Dunaya na polozhenii kazachyikh voysk na yuge Rossii v kontse XVIII — nachale XIX v. *Izv. AN MSSR. Ser. obshchestv. nauk* (3), 46—54.
- Grek I. 2003. *Bolgary Moldovy i Ukrainy: vtoraya polovina XVIII v. — 1995 g.* (Bibliograficheskiy ukazatel literatury). Kishinev.
- Grek I., Chervenkov N. *Blgarite ot Ukraina i Moldova. Minalo i nastoyashchee*. Sofija.
- Grosul G., Danilenko R. 1962. Dokumenty ob uchastii volonterov Dunayskikh knyazhestv i Balkanskogo poluoostrova v russko-turetskoy voyne 1806—1812 gg. *Trudy TsGA MSSR. T. 1*. Kishinev, 120—136.
- Guboglo M. N. 1973. Gagauzskaya antroponimia kak etnogeneticheskiy istochnik *Sovetskaya tyurkologiya* (2). Baku, 84—92.
- Kara N. V. 1999. Iz istorii antroponimii bessarabskikh bolgar sere diny XIX veka. In: *Istoria i kultura bolgar i gagauzov Moldovy i Ukrainy*. Kishinev, 239—245.
- Karanastas-Radova O. K. 2001. *Gagauzy v sostave zadunayskikh pereselentsev i ikh poselenia v Budzhake (konets XVIII — pervaya chetvert XIX vv.)*. Kishinev.
- Kazakov N. I. 1955. M. I. Kutuzov i natsionalno-osvoboditelnoe dvizhenie narodov Balkan v period russko-turetskoy vojny 1806—1812 gg. In: *Polkovodets Kutuzov*. Moskva, 141—174.
- Khaydarly D. 2007. Yug Pruto-Dnestrovskogo mezhdurechya v XVIII — nachale XIX vv.: etno-migratsionnye aspekty. In: *Kursom razvivayushcheyasya Moldovy 2*. Moskva, 480—496.
- Khaydarly D. I. 2008. *Naselenie Pruto-Dnestrovskogo mezhdurechya i yuzhnykh rayonov levoberezhya Dnestra v XVIII v. Etnodemograficheskie i istoricheskie aspekty*. Kishinev.
- Kolesnik V. 2001. *Evgenovka (Arsa). Onomastika. Govor. Slovar*. Odessa.
- Konobeev V. D. 1958. Russko-bolgarskie otnosheniya v 1806—1812 gg. In: *Iz istorii russko-bolgarskikh otnosheniy*. Moskva, 194—291.
- Kryzhanovskaya K. P., Russev E. M. (sost.). 1957. *Ustroystvo zadunayskikh pereselentsev i deyatelnost A. P. Yushnevskogo*. Sb. dok. Kishinev.
- Kryzhanovskaya K. P., Russev E. M. 1961. O nekotorykh formakh klassovoy borby zadunayskikh pereselentsev v Bessarabii v pervye desyatiletia XIX veka. *Izv. MF AN SSSR*(2), 27—37.
- Kvilinkova E. N. 2007. *Traditsionnaya dukhovnaya kultura gagauzov: etnoregionalnye osobennosti*. Kishinev.
- Meshcheryuk I. I. 1950. Bolgarskie i gagauzskie poselenia Bessarabii v 10-h gg. XIX stoletia. *Uchen. zap. KGU. Gumanitarnye nauki*, 73—87.
- Meshcheryuk I. I. 1953. Pervoe massovoe pereselenie bolgar i gagauzov v Bessarabiyu v nachale XIX veka. *Izv. MF AN SSSR* (3—4), 65—97.
- Meshcheryuk I. I. *Antikrepostnicheskaya borba gagauzov i bolgar Bessarabii v 1812—1820 gg.* Kishinev.
- Miletich L. 1902. *Staroto blgarsko naselenie v Severoiztochna Blgaria*. Sofia.
- Moshkov V. A. 2005. *Turetskie plemena na Balkanskom poluoostrove*. Kishinev.
- Nikoglo D. 2004. *Sistema pitania gagauzov v XIX — nachale XX v.* Kishinev.
- Pindikova G. 2006. *Blgarskite zemi ot drevnostta do nashi dni v atlas, karti, graviry i knigi ot kolektsiyata na d-r Simeon Simov*. Sofia.
- Polevoy L. L. 1979. *Ocherki istoricheskoy geografii Moldavii XIII—XIV vv.* Kishinev.
- Skalkovskiy A. 1848. *Bolgarskie kolonii v Bessarabii i Novorossiyskom krae*. Odessa.
- Soroceanu E. S. 2006. *Gagauzskaya kalendarnaya obryadnost*. Kishinev.
- Stati V. Moldavane. *Istoricheskoe i etnopoliticheskoe issledovanie*. Kishinev.
- Zanetov G. 1902. *Blgarskoto naselenie v srednite vekove. Russe*.